

ΕΛΕΝΗ ΜΠΑΓΑΚΗ

**SOMETHING LIKE A POEM,
A NUDE, AND FLOWERS
IN A VASE**

ELENI BAGAKI

EMΣΤ

ΕΛΕΝΗ ΜΠΑΓΑΚΗ

**SOMETHING LIKE A POEM,
A NUDE, AND FLOWERS
IN A VASE**

ELENI BAGAKI

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Τίνα Πανδή

ΚΕΙΜΕΝΑ

Τίνα Πανδή, Laura Preston

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΣΕΙΡΑΣ

Θεόφιλος Τραμπούλης

EDITOR

Tina Pandi

TEXTS

Tina Pandi, Laura Preston

SERIES EDITOR

Theophilos Tramboulis

SOMETHING LIKE A POEM, A NUDE, AND FLOWERS IN A VASE Τίνα Πανδή	10
ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ, ΛΕΞΗ, ΕΠΙΘΥΜΙΑ: ΟΣΟ ΚΟΝΤΑ ΠΡΟΤΙΜΑΣ Laura Preston	20
ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ.....	28
ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΔΑΣ	98
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ. <i>POEMS FOR HIM</i>	100
ΛΙΣΤΑ ΕΡΓΩΝ.....	102
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ	104

SOMETHING LIKE A POEM, A NUDE, AND FLOWERS IN A VASE Tina Pandi	10
AS CLOSELY AS YOU LIKE, PAINTING, WORD, DESIRE Laura Preston	20
WORKS IN THE EXHIBITION	28
ARTIST BIOGRAPHY.....	98
APPENDIX. <i>POEMS FOR HIM</i>	100
LIST OF WORKS	102
CONTRIBUTORS	104

SOMETHING LIKE A POEM,
A NUDE, AND FLOWERS IN A VASE
Τίνα Πανδή

We are lost when there is no object of desire; and we make ourselves lost when there is an object of desire.¹

Adam Phillips, *On Balance*

Κάτι σαν ένα ποίημα, ένα γυμνό και λουλούδια σε ένα βάζο. Ο αφοπλιστικά απλός τίτλος της πρώτης μουσειακής έκθεσης της Ελένης Μπαγάκη μοιάζει να έχει ξεγλιστρήσει από τον καλλιτεχνικό και λογοτεχνικό της μικρόκοσμο. Τα τελευταία δέκα περίπου χρόνια, η καλλιτεχνική πρακτική της αναπτύσσεται

γύρω από τη δημιουργία μιας αυτομυθοπλασίας,² που παίρνει τη μορφή ζωγραφικών έργων, γλυπτών, σχεδίων, κειμένων, βιβλίων, βίντεο, σημειώσεων. Πάρα την ποικιλομορφία του, το έργο της στρέφεται με σχεδόν εμμονική προσήλωσή γύρω από έναν σταθερό πυρήνα εννοιών: την ανάγκη αναζήτησης του εαυτού, της αίσθησης του ανήκειν και της σύνδεσης με τους άλλους. Συγγέοντας τα όρια μεταξύ προσωπικών εμπειριών και επινοημένων συμβάντων, η Μπαγάκη επιστρατεύει υπονομευτικές στρατηγικές χιούμορ και σαρκασμού για να οικοδομήσει έναν εικαστικό και γλωσσικό μικρόκοσμο γύρω

SOMETHING LIKE A POEM,
A NUDE, AND FLOWERS IN A VASE
Tina Pandi

We are lost when there is no object of desire; and we make ourselves lost when there is an object of desire.

Adam Phillips, *On Balance*

Something like a poem, a nude, and flowers in a vase. The disarmingly simple title of Eleni Bagaki's first museum exhibition seems to have slipped out of her artistic and literary microcosm. Over the past decade, her artistic practice has developed around the creation of an autofiction,¹ that takes the form of

paintings, sculptures, drawings, texts, books, videos, notes. Despite its diversity, her work revolves, with an almost obsessive dedication, around a fixed nucleus of concepts that include the drive to find oneself, a sense of belonging, and a connection with others. Blurring the boundaries of personal experience and imagined events, Bagaki brings into play subversive strategies of humour and sarcasm to construct a visual and linguistic microcosm around female subjectivity and sexuality, gender representations, the role of the female artist as a working subject, wandering and leisure as artistic methodology.

από τη θηλυκή υποκειμενικότητα και σεξουαλικότητα, τις έμφυλες αναπαραστάσεις, το ρόλο της καλλιτέχνης ως παραγωγικού υποκειμένου, την περιπλάνηση και τη σχόλη ως καλλιτεχνική μεθοδολογία.

Η έκθεση «Something like a poem, a nude, and flowers in a vase» αναπτύσσεται με πυρήνα μια σειρά νέων και πρόσφατων ζωγραφικών έργων της καλλιτέχνης, μεγάλης κυρίως κλίμακας. Για την Μπαγάκη, η στροφή στη ζωγραφική σηματοδοτεί μια πολλαπλή επιστροφή: επιστροφή στην υλικότητα, και επιστροφή στον γενέθλιο τόπο της –την Ελλάδα– μετά από μια πυκνή περίοδο συνεχών νομαδικών περιπλανήσεών της ως «φιλοξενούμενη καλλιτέχνης», κατά τις οποίες διερεύνησε τη φυγή ως υπαρξιακή συνθήκη, το «leaving ως living»,³ ως μέσο αναζήτησης ενός ζωτικού υπαρξιακού χώρου.

Στο σώμα των ζωγραφικών έργων που παρουσιάζονται στην έκθεση, μοναχικές φιγούρες ή συμπλέγματα μορφών στέκονται ή αλληλεπιδρούν

The exhibition “Something like a poem, a nude, and flowers in a vase” unfolds around a series of new and recent paintings, large-scale in their majority. For Bagaki, this shift towards painting signals a return on several levels: a return to materiality and a return to her birthplace—Greece—after a period of continuous nomadic roaming as an artist-in-residence, whereby she explored “leaving as living,”² as a means of seeking a vital space of existence.

In the body of works presented in the present exhibition, solitary figures or clusters of figures stand or interact in idyllic landscapes, bathed in the colours of dusk. Through a meticulous process of applying multiple layers of diluted paint, the nude figures are surrounded or, better, permeated by a mist, an aura, sometimes visible around them.

The protagonists have a symbiotic relationship with their environment—the bodies dissolve, diffuse, immerse in their own space and, in turn, the surrounding space suffuses them with a uniform chromatic tonality. The figures are produced

σε ειδυλλιακά τοπία, ενώ λούζονται από τα χρώματα του δειλινού. Μέσα από μια σχολαστική διαδικασία επεξεργασίας πολλαπλών στρωμάτων αραιωμένου χρώματος, οι γυμνές μορφές περιβάλλονται ή, καλύτερα, εμποτίζονται με μια αχλή, μια αύρα, ενίοτε ορατή γύρω τους.

Οι πρωταγωνιστές/πρωταγωνίστριες βρίσκονται σε μια συμβιωτική σχέση με το περιβάλλον τους – τα σώματα διαλύονται, διαχέονται, εμβυθίζονται στο χώρο τους και, αντίστοιχα, ο περιβάλλον χώρος τα εμποτίζει με μια ενιαία χρωματική τονικότητα. Οι μορφές παράγονται μέσα από μια διαδικασία γραφής και διαγραφής, φανέρωσης και απόκρυψης, ως το οπτικό ανάλογο μιας συνεχούς παλινδρόμησης μεταξύ άρθρωσης λόγου και αναιρέσής του (say και un-say, όπως το προσδιορίζει η ίδια η Μπαγάκη). Παρά το γεγονός ότι οι εικόνες στις οποίες βασίζεται η καλλιτέχνης για να ζωγραφίσει τις μορφές, προέρχονται κατά βάσει από

by means of a process of writing and erasing, revelation and concealment, as the visual equivalent of a continuous reflux between articulated and retracted speech (“say and un-say,” as the artist defines it). Despite the fact that the images the artist uses to paint her figures derive mainly from photographs of male models posing in advertisements and magazines, they are subjected by the artist to a process of abstraction, whereby she frees them from direct reference to the original contexts.

Bagaki’s quests in painting inevitably lead us to a confrontation with the historiographical tradition of the medium of painting, recalling associations and visual correlations with *en plein air* landscape painting, impressionist and post-impressionist colour experimentation. Nevertheless, her paintings could not but be classified as a contemporary painting approach that is a priori in line with the “post-medium condition,” whereby painting “abolishes and yet also sustains itself,”³ as the art historian David Joselit described. Painting is a

φωτογραφίες ανδρικών μοντέλων από διαφημίσεις και περιοδικά, αυτές υποβάλλονται σε μια αφαιρετική διαδικασία επεξεργασίας, έτσι ώστε να χάνουν τις ευθείες αναφορές στην αρχική εικόνα.

Οι ζωγραφικές αναζητήσεις της Μπαγάκη μάς φέρνουν αναπόφευκτα αντιμέτωπους με την ιστοριογραφική παράδοση του μέσου της ζωγραφικής, ανακαλώντας συνειρμούς και οπτικούς συσχετισμούς με την τοπιογραφία *en plein air*, τους μπρεσιονιστικούς και μεταίμπρεσιονιστικούς χρωματικούς πειραματισμούς. Παρ’ όλα αυτά, τα ζωγραφικά έργα της δεν μπορούν παρά να τοποθετηθούν σε μια σύγχρονη ζωγραφική προσέγγιση η οποία εγγράφεται *a priori* σε μια «μετά το μέσο συνθήκη», όπου η ζωγραφική «καταργεί και ταυτοχρόνως συντηρεί τον εαυτό της»,⁴ όπως αναλύει ο ιστορικός τέχνης David Joselit. Η ζωγραφική αποτελεί ένα ζωντανό μέσο που έχει τη δυνατότητα να οπτικοποιεί οντολογικά ερωτήματα: «Πώς

living medium with the capacity to visualise ontological questions, “How can an artist mark the flow of experience, first as a producer (painter) and then as a consumer (spectator)?”⁴ According to his analysis, in the era of massive image production and circulation, painting is in a position to condense on its surfaces different temporalities, making them simultaneously visible in the field of the painting.

Without being based on draft sketches, Bagaki’s paintings are produced, despite their predefined structure, through an intuitive process of depicting her emotional and sensory rapport with the world. The starting point for creating her nude bodies is desire: her dreamlike painting is produced, as she points out herself, by and for desire. Physical attraction, erotic observation, a pervasive scopophilia shape her relationship to the bodies depicted and the idyllic landscapes in which they move.

But who are these bodies exactly? Friends? Lovers? Random passers-by? The protagonists in a sexual fantasy? The queer figures with their fluid

μπορεί ένας καλλιτέχνης να σηματοδοτήσει τη ροή της εμπειρίας, πρώτα ως παραγωγός (ζωγράφος) και μετά ως καταναλωτής (θεατής)». ⁵ Σύμφωνα με τη θεώρησή του, σε μια εποχή μαζικής παραγωγής και κυκλοφορίας της εικόνας, η ζωγραφική είναι σε θέση να συμπυκνώνει στην επιφάνειά της διαφορετικές χρονικότητες καθιστώντας τις ταυτόχρονα ορατές στο πεδίο του πίνακα.

Χωρίς να βασίζονται σε προκαταρκτικά σχέδια, τα ζωγραφικά έργα της Μπαγάκη παράγονται, παρά την καθορισμένη δομή τους, μέσα από μια διαισθητική διαδικασία αποτύπωσης της συναισθηματικής και αισθητηριακής σχέσης της με τον κόσμο. Αφητηρία για τη δημιουργία των γυμνών σωμάτων της είναι η επιθυμία: η ονειρική ζωγραφική της παράγεται, όπως τονίζει η ίδια, *από και για την επιθυμία*. Η σωματική έλξη, η ερωτική παρατήρηση, η σκοποφιλική διάθεση διαμορφώνουν τη σχέση της με τα απεικονιζόμενα σώματα και τα ειδυλλιακά τοπία στα οποία κινούνται.

identities and spectral presence are bodies that desire while, at the same time, become objects of desire. At the core of the artist’s painting is the ceaseless quest for how to depict contemporary bodies and the hybrid, ambiguous and diffuse sexual identities they bear.

In *They Rested on the Other Side (they Liked the Truth)* [2022], the two figures reposing or floating—after a party, an orgy or just a lazy day, as implied by the beer cans scattered around them—seem to be frozen in time, in a suspended state between catharsis and decadence. In the large-scale painting entitled *Man Under the Sky (he Imagined his Life Naked)* [2023] the almost life-size dominant reclining figure turns its gaze tenderly and lustfully, while enigmatically holding a bouquet of red flowers. In *The Essence is Real* [2022] the attractive queer figures loiter about languorously in an uncertain state of anticipation or in search of meaning.

Among the artist’s paintings presented in the exhibition are small-scale works, such as the

Ποια είναι όμως αυτά τα σώματα; Φίλοι; Εραστές; Τυχαίοι περιπατητές; Πρωταγωνιστές μιας ερωτικής φαντασίωσης; Οι κουήρ μορφές με τις ρευστές ταυτότητές και τη φασματική παρουσία τους είναι σώματα που επιθυμούν και ταυτόχρονα γίνονται αντικείμενα επιθυμίας. Στον πυρήνα της ζωγραφικής της Μπαγάκη, βρίσκεται η συνεχής αναζήτηση του τρόπου απεικόνισης σύγχρονων σωμάτων και των υβριδικών, αμφίσημων και διάχυτων σεξουαλικών ταυτοτήτων που φέρουν.

Στο έργο *They Rested on the Other Side (they Liked the Truth)*, [Ξάπλωσαν σε αντίπερα όχθες (τους άρεσε η αλήθεια)], 2022, οι δύο φιγούρες που κείτονται ή ίπτανται –μετά από ένα πάρτι, όργιο ή απλά μια αργόσχολη μέρα, όπως υποδηλώνουν τα πεταμένα κουτιά μπύρας γύρω τους– μοιάζουν ακινητοποιημένες στο χρόνο, σε μια μετέωρη κατάσταση μεταξύ κάθαρσης και παρακμής. Στο μεγάλης κλίμακας ζωγραφικό έργο *Man Under the Sky (be Imagined*

bis Life Naked) [Άντρας στην ύπαιθρο (φαντάστηκε τη ζωή του γυμνός)], 2023, η σχεδόν φυσικού μεγέθους δεσπόζουσα ξαπλωμένη μορφή στρέφει το βλέμμα της με τρυφερότητα και ηδυπάθεια, κρατώντας ανιγματικά ένα μπουκέτο κόκκινα λουλούδια. Στο *The Essence is Real* [Η ουσία είναι αληθινή], 2022, οι ελκυστικές κουήρ φιγούρες στέκονται νωχελικά σε μια αβέβαιη συνθήκη προσμονής ή αναζήτησης νοήματος.

Ανάμεσα στα ζωγραφικά έργα της καλλιτέχνης που παρουσιάζονται στην έκθεση, υπάρχουν και μικρότερης κλίμακας έργα, όπως τα ζωγραφικά μέρη του τρίπτυχου *Nike Socks* [Κάλτσες Nike], *Coca-Cola*, *Gesso Primer* [Γκέσο προετοιμασίας], 2022, που λειτουργούν σαν μια θραυσματική αυτοπροσωπογραφία της. Το καπέλο, τα αθλητικά παπούτσια, το κουτί με το γκέσο, με τον αυτοαναφορικό τους χαρακτήρα, γίνονται στοιχεία προσδιορισμού της καλλιτεχνικής και προσωπικής της ταυτότητας. Μεταξύ σχεδίου και ζωγραφικής, τα έργα αυτά με

painted panels of the triptych *Nike Socks, Coca-Cola, Gesso Primer*, [2022] which function as a fragmentary self-portrait. The hat, the trainers, the Gesso tin, with their self-referential connotations, become elements defining her identity as an artist and as a person. Teetering between drawing and painting, these works, with their manifestly unfinished quality, serve as footnotes, indicating the swift process by which they were made, like a sort of snapshot.

The artist, though not portrayed, is present in the painting field by exercising an eroticised and tender gaze upon her protagonists in search of intimacy, connection, or even erotic contact with them. Imprinted on Bagaki's painted works, this quest inevitably evokes her daily urban rambles in public spaces, where she observes lonely people looking for a sexual partner. The voyeuristic observation of bodies in locations that function as cruising spaces is a study of spatial and temporal parameters, through which their sexuality is expressed.

In the first paragraph of her book *The Love of Painting*, the art historian Isabelle Graw, attempting a reflective review of the close ties between painting and love, describes:

*"Painting and love are like sisters; they are very different, of course but are tightly connected and related in many ways. Since antiquity, the idea that the painter (always male) is inspired by love has been widespread: painting, the object of his passion, is assigned the status of a (female) lover. Once love is declared as the driving force of his practice, the painting resembles a projection of his love—a male fantasy. Although this gendered scenario hindered the emergence of female painters for a long time, it does posit love as the decisive drive of the painter's practice."*⁵

Inverting the predominantly phallogocentric approach to the female nude in the history of painting, Bagaki articulates her own understanding of pleasure and

τον εμφανώς ημιτελή χαρακτήρα τους, παίρνουν το ρόλο υποσημειώσεων, υποδηλώνοντας τη γρήγορη διαδικασία άμεσης αποτύπωσης, σαν ένα είδος φωτογραφικού στιγμιότυπου (snapshot).

Αν και μη αυτοπροσωπογραφούμενη, η Μπαγάκη είναι παρούσα στο ζωγραφικό πεδίο μέσα από την άσκηση ενός ερωτικοποιημένου και τρυφερού βλέμματος πάνω στους πρωταγωνιστές της, σε αναζήτηση οικειότητας, σύνδεσης ή και ερωτικής επικοινωνίας μαζί τους. Η αναζήτηση αυτή, όπως αποτυπώνεται στα ζωγραφικά έργα της, δεν μπορεί παρά να συσχετιστεί με τις καθημερινές αστικές περιπλανήσεις της σε δημόσιους χώρους συνήθως σε ώρες της ημέρας που είναι άδειοι, όπου παρατηρεί μοναχικούς ανθρώπους σε αναζήτηση ερωτικού συντρόφου. Η ηδονοβλεπτική παρατήρηση σωμάτων σε χώρους που λειτουργούν ως cruising spaces, είναι μια παρατήρηση χωρικών και χρονικών παραμέτρων μέσω των οποίων εκδηλώνεται η σεξουαλικότητά τους.

Στην εναρκτήρια παράγραφο του βιβλίου *The Love of Painting*, η ιστορικός τέχνης Isabelle Graw, επιχειρώντας μια αναστοχαστική ανασκόπηση γύρω από τις στενές σχέσεις ζωγραφικής και αγάπης, αναλύει:

«Η ζωγραφική και η αγάπη είναι σαν αδελφές: είναι πολύ διαφορετικές φυσικά, αλλά συνδέονται στενά και σχετίζονται με πολλούς τρόπους. Από την αρχαιότητα, η ιδέα ότι ο ζωγράφος (πάντα αρσενικός) εμπνέεται από την αγάπη ήταν ευρέως διαδεδομένη: η ζωγραφική, το αντικείμενο του πόθου του, αντιστοιχίζεται με τη θέση μιας (γυναίκας) ερωμένης. Από τη στιγμή που η αγάπη δηλώνεται ως η κινητήρια δύναμη της πρακτικής, ο πίνακας μοιάζει με προβολή αυτής της αγάπης του – μια ανδρική φαντασίωση. Αν και αυτό το έμφυλο σενάριο εμπόδισε, για μεγάλο χρονικό διάστημα, την εμφάνιση γυναικών ζωγράφων,

voyeuristic desire through the prism of female subjectivity and sexuality. The condition of "looked-at-otherness," woman as an object being viewed and man as the agent of the gaze, is subverted here in an ambiguous painting quest that moves towards abolishing the dualisms regarding visual pleasure as active/male and passive/female. In a protofeminist assertion of the poetic discourse of the woman who desires, Hélène Cixous writes:

*"I, too, overflow; my desires have invented new desires, my body knows unlearned-of songs. Time and again I, too, have felt so full of luminous torrents that I could burst—burst with forms much more beautiful than those which are put up in frames and sold for a stinking fortune."*⁶

Bagaki attempted the investigation of an active and desirous female sexuality in an even more eloquent way in the series of works on paper entitled *Me-You* [2021] which is also featured in the exhi-

bition. For this series, Bagaki appropriated pages from pornographic magazines from the 1970s and 1990s, over which she painted images of sexual intercourse, sensual clinches, or imaginary erotic landscapes, where penises sprout. The magazines' stories of sexual adventures, which can be read beneath Bagaki's images, allude nowadays, with their pronounced figurativeness and their excessively masculine protagonists, to either the vulgarised narratives of another era, or to comic strips.

The presence of such pornographic representations was not unheard of in the cultural and social environment where the artist grew up, in Crete, in the 1980s and 1990s or, for that matter, all over Greece. During that time, a new culture of sexualisation and commercialisation of the female body seemed to gain increasingly more ground through the circulation of a rapidly emerging domestic production of lifestyle magazines, erotic films and porn movies, all products of a new "sexual capital."

θέτει την αγάπη ως την αποφασιστική ώθηση της πρακτικής του ζωγράφου».⁶

Αντιστρέφοντας την κυρίαρχη στην ιστορία της ζωγραφικής φαλλοκεντρική προσέγγιση πάνω στο γυναικείο γυμνό, η Μπαγάκη αρθρώνει τη δική της οπτική γύρω από την ηδονή και την ηδονοβλεπτική επιθυμία υπό το πρίσμα μιας θηλυκής υποκειμενικότητας και σεξουαλικότητας. Η συνθήκη του «looked-at-otherness», της γυναίκας ως θεωρούμενου αντικειμένου και του άνδρα ως φορέα του βλέμματος, εδώ ανατρέπεται υπέρ μιας αμφίσημης ζωγραφικής αναζήτησης που κινείται προς την κατεύθυνση άρσης των δυσιών γύρω από την οπτική απόλαυση ως ενεργητική/αρσενική και παθητική/θηλυκή. Σε μια πρωτοφемινιστική διεκδίκηση της ποιητικής γραφής της γυναίκας που επιθυμεί, η Hélène Cixous αναφέρει:

«Και εγώ επίσης ξεχειλίζω. Οι επιθυμίες μου έχουν επίσης εφεύρει νέες επιθυμίες, το σώμα μου γνωρίζει ανήγουσα τραγούδια. Και εγώ επίσης ξανά και ξανά έχω νιώσει τόσο μεγάλη με λαμπερούς χειμάρρους που θα μπορούσα να εκραγώ – και η έκρηξή μου να δημιουργήσει σχηματισμούς πολύ πιο όμορφους από εκείνους που εκτίθενται σε πίνακες και πωλούνται για μια βρώμα περιουσία».⁷

Η διερεύνηση μιας ενεργητικής και επιθυμητικής γυναικείας σεξουαλικότητας επιχειρείται με ακόμη πιο εύγλωττο τρόπο στη σειρά έργων σε χαρτί με τίτλο *Me-You* [Εγώ-Εσύ], 2021, τα οποία παρουσιάζονται επίσης στην έκθεση. Στο συγκεκριμένο σώμα έργων, η Μπαγάκη οικειοποιείται σελίδες από πορνογραφικά περιοδικά της δεκαετίας του 1970 και του 1990, στις οποίες επιζωγραφίζει ερωτικές συνεντεύξεις, σεξουαλικές περιπτώσεις ή ερωτικά φανταστικά τοπία, στα οποία φύονται ανδρικά μόρια.

15

For the artist the act of appropriating and reusing excerpts from these scripts is a liberating and emancipating process of subverting the dominant gender representations. Voyeuristic desire is not an exclusive privilege of the male eye, but a field wherein the artist develops her ambiguous position between acceptance and critical gaze, pleasure and deprivation, repulsion and fetishisation.

Central to the exhibition, albeit latent and in constant “translation,” are the artist’s text-based works, entitled *Poems for Him*. In the capacity of an “artist who writes” as she defines herself, rather than a writer, Bagaki has, so far, published a diverse body of works, which move in the field of autofiction, experimenting in a range of forms: from *She left. She left again. She left once more* [2022] a collection of travel notes and images, to the script that is not intended for production entitled *Butter and Cracker* [2022].

The poems featured in the exhibition belong to the artist’s first attempts at writing in 2016.

Typed on her mobile phone in English, in a standard font, they were initially saved as .pdf files and then printed individually on A4 sheets. The texts function as haikus, as short phrases of a first-person narrative addressed to a single recipient: “Him.” The verses, sometimes cryptic and sometimes descriptive statements of an invented biography, appear suspended in the emptiness of the paper. The suggestion *I am here to hurt you*, which we read in one of the poems, sets the tone: in Bagaki’s laconic narratives, desire and frustration, acceptance and disappointment are projected as facets of the same emotional process. With disarming strategies of humour and self-deprecation, the artist constructs a micro/macrocism around female subjectivity and sexuality, gender hierarchies, the “battle of the sexes” in contemporary relationships. In this edition, the poems are listed in an appendix.

For the purposes of the exhibition, *Poems for Him* were converted into musical phrases by the musician Anna Vs June, who collaborated with the

Οι ιστορίες με τις σεξουαλικές περιπέτειες των περιοδικών, που διαβάζονται πίσω από τις εικόνες της Μπαγάκη, γίνονται σήμερα αντληπτές, με την έκδηλη παραστατικότητα και τους υπερ-αρσενικούς πρωταγωνιστές τους, από εκχυδαϊσμένες αφηγήσεις μιας άλλης εποχής ως κωμικογραφήματα.

Η παρουσία τέτοιου τύπου πορνογραφικών αναπαραστάσεων δεν ήταν άγνωστη στο πολιτισμικό και κοινωνικό περιβάλλον που μεγάλωσε η καλλιτέχνης, στην Κρήτη κατά τις δεκαετίες του 1970 και 1990, αλλά και ευρύτερα στον ελληνικό χώρο. Το διάστημα αυτό, μια νέα κουλτούρα σεξουαλικοποίησης και εμπορευματοποίησης του γυναικείου σώματος φαινόταν να αποκτά όλο και περισσότερο έδαφος μέσω της εξαπλώσης μιας ταχύτατα αναδυόμενης εγχώριας βιομηχανίας παραγωγής λάιφσταϊλ περιοδικών, ερωτικών ταινιών και πορνό βιντεοταινιών – όλα παράγωγα ενός νέου «σεξουαλικού κεφαλαίου».

Η πράξη της οικειοποίησης και επανάχρησης αποσπασμάτων των κειμένων αυτών συνιστά για την καλλιτέχνη μια απελευθερωτική και χειραφετητική διαδικασία υπονόμησης κυρίαρχων έμφυλων αναπαραστάσεων. Η ηδονοβλεπτική επιθυμία δεν αποτελεί ένα προνόμιο της ανδρικής ματιάς, αλλά ένα πεδίο στο οποίο η καλλιτέχνης αναπτύσσει την αμφίσημη θέση της μεταξύ αποδοχής και κριτικής ματιάς, απόλαυσης και αποστέρησης, απόθησης και φетиχοποίησης.

Κεντρικό στοιχείο της έκθεσης, αν και σε λανθάνουσα (και υπό διαρκή «μετάφραση») μορφή, αποτελούν τα κειμενικά έργα της Μπαγάκη με τίτλο *Poems for Him* [Ποιήματα για εκείνον]. Ως «καλλιτέχνης που γράφει», όπως αυτοπροσδιορίζεται, και όχι ως συγγραφέας, η Μπαγάκη έχει εκδώσει ένα ετερόκλητο σώμα βιβλίων, τα οποία κινούνται στο χώρο της αυτομυθοπλασίας, λαμβάνοντας μια ποικιλία μορφών: από τη συλλογή ταξιδιωτι-

16

artist. The *in situ* audio installation that was created for the exhibition is activated solely by the presence of visitors and their participation, through their use of the headphones provided and the installation’s especially designed sitting area. At the same time, it presents them with an alternative, unconventional viewing angle of the exhibition space—from the highest point—making them at once the observer and the observed, an active subject in an ever-transforming *tableau vivant*. In an inversion of the traditional function of the white cube, the installation demarcates anew our relationship with the exhibition space and its public nature, challenging us to imagine other functions it might serve, such as a place for pause and contemplation. And it is through its synergistic character and the diversity of the works comprising it that the exhibition “Something like a poem, a nude, and flowers in a vase” takes the form of a dreamy state of roaming and observation of desire, female subjectivity, sexuality, and sexual quest.

Tina Pandi is an art historian and curator at the National Museum of Contemporary Art Athens (EMST).

¹ A literary term coined by Serge Doubrovsky to describe a hybrid genre between fiction and autobiography.

² Between 2017-2020, Bagaki took part in several residency programmes, in locations such as Krakow, Sao Paulo, Stockholm, Fogo Island of Canada and Bergen, Norway. The outcome of this itinerant period is her book *She left. She left again. She left once more*, self-publication, Athens, 2022, from where the above-mentioned phrase is taken.

³ David Joselit, “Marking, Scoring, and Speculating (on Time)” in Isabelle Graw, Ewa Lajer-Burcharth (eds.) *Painting beyond Itself: The Medium in the Post-medium Condition*, (London: Sternberg Press, 2016), p. 130.

⁴ Ibid., p. 14.

⁵ Isabelle Graw, *The Love of Painting: Genealogy of a Success Medium*, (London: Sternberg Press, 2018), p. 9.

⁶ Hélène Cixous, “The Laugh of Medusa,” trans. Keith Cohen and Paula Cohen, *Signs*, vol. 1, no. 4 (Summer 1976), p. 876.

κών σημειώσεων και εικόνων *She left. She left again. She left once more*, [Έφυγε. Έφυγε πάλι. Έφυγε ακόμη μια φορά], 2022, ως το σενάριο που δεν προορίζεται να υλοποιηθεί με τίτλο *Butter and Cracker*, [Βούτυρο και κράκερ], 2022.

Τα ποιήματα που παρουσιάζονται στην έκθεση ανήκουν στις πρώτες συγγραφικές απόπειρες της καλλιτέχνιδας το 2016. Γραμμένα στο κινητό τηλέφωνο στα αγγλικά με κοινότοπη γραμματοσειρά, σώθηκαν αρχικά ως αρχεία .pdf και στη συνέχεια εκτυπώθηκαν το καθένα σε μια σελίδα Α4. Τα κείμενα λειτουργούν ως χαϊκού, ως σύντομες φράσεις πρωτοπρόσωπης αφήγησης που απευθύνεται σε έναν μοναδικό παραλήπτη: “Εκείνον”. Οι φράσεις, άλλοτε κρυπτικές και άλλοτε περιγραφικές δηλώσεις μιας επινοημένης αυτοβιογραφίας, μένουν μετέωρες στην κενότητα του χαρτιού. Η σύσταση *I am here to hurt you* [Ήρθα για να σε πληγώσω] που διαβάζουμε, δίνει τον τόνο: στις λακωνικές εξι-

στορήσεις της Μπαγάκη, η επιθυμία, η ματαίωση, η αποδοχή, η απογοήτευση, προβάλλονται ως όψεις της ίδιας συναισθηματικής διαδικασίας. Με αφοπλιστικές στρατηγικές χιούμορ και αυτοσαρκασμού η καλλιτέχνις οικοδομεί ένα μικρο/μακρόκοσμο γύρω από τη θηλυκή υποκειμενικότητα και σεξουαλικότητα, τις έμφυλες ιεραρχήσεις και την «πάλη των φύλων» στις σύγχρονες σχέσεις. Στην παρούσα έκδοση, τα ποιήματα παρατίθενται σε παράρτημα.

Για τις ανάγκες της έκθεσης, τα *Poems for Him* μετατράπηκαν σε ηχητικές μουσικές φράσεις από τη μουσικό Anna vs June, η οποία σε συνεργασία με την καλλιτέχνιδα «μελοποίησε» τέσσερα από αυτές. Η in situ ηχητική εγκατάσταση που δημιουργήθηκε για την έκθεση, ενεργοποιείται μόνο με τη φυσική παρουσία των επισκεπτών και τη συμμετοχή τους, μέσω της χρήσης των ακουστικών και του διαμορφωμένου καθιστικού χώρου. Ταυτόχρονα, προτείνει στον επισκέπτη μια μη συμβατική γωνία θέασης – από την υψηλότερη κλίμακα– καθιστώντας τον παρατηρητή και παρατηρούμενο, ένα δρων υποκείμενο ενός διαρκώς μεταβαλλόμενου tableau vivant. Σε μια αντιστροφή της παραδοσιακής λειτουργίας του λευκού κύβου, η εγκατάσταση οριοθετεί εκ νέου τη σχέση μας με τον εκθεσιακό χώρο και τον δημόσιο χαρακτήρα του, καλώντας μας να φανταστούμε και άλλες λειτουργίες του, όπως αυτή της παύσης και της ενατένισης. Μέσα από τη συλλειτουργία και την ποικιλομορφία των έργων που συγκεντρώνει, η έκθεση «Something like a poem, a nude, and flowers in a vase» διαμορφώνεται ως συνθήκη ονειρικής περιπλάνησης και παρατήρησης πάνω στην επιθυμία, την θηλυκή υποκειμενικότητα, τη σεξουαλικότητα, και την ερωτική αναζήτηση.

Η Τίνα Πανδή είναι ιστορικός τέχνης και επιμελήτρια στο Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης.

- 1 Είμαστε χαμένοι όταν δεν υπάρχει αντικείμενο επιθυμίας- κι όταν υπάρχει αντικείμενο επιθυμίας, χανόμαστε.
- 2 Λογοτεχνικός όρος που αποτελεί απόδοση του «autofiction», τον οποίο εισήγαγε ο Serge Doubrovsky και περιγράφει ένα υβριδικό λογοτεχνικό είδος μεταξύ μυθοπλασίας και αυτοβιογραφίας.
- 3 Μεταξύ 2017 και 2020, η Μπαγάκη συμμετείχε σε ένα πλήθος προγραμμάτων residency σε μέρη όπως η νήσος Φόγκο του Καναδά, η Έτοκχόλμη, το Σάο Πάολο, η Κροατία κ.ά. Απόρροια αυτών των μετακινήσεων είναι το βιβλίο της *She left. She left again. She left once more*, αυτοέκδοση, Αθήνα, 2022, από όπου και η συγκεκριμένη φράση.
- 4 David Joselit, «Marking, scoring, storing and speculating on time», στο Isabelle Graw, Ewa Lajer-Burchardth (επιμ.), *Painting beyond itself, The Medium in the Post-medium condition*, Sternberg Press, Λονδίνο 2016, σ. 130
- 5 Στο ίδιο, σ. 14.
- 6 Isabelle Graw, *The Love of Painting, Genealogy of a Success Medium*, Sternberg Press, Λονδίνο 2016, σ. 9.
- 7 Héléne Cixous, *Το γέλιο της Μέδουσας*, Τοπαβάρας, μτφρ. Γ. Κατσούλη, Τζ. Κουντούρη-Τσιάμη, Ειρ. Σπανοπούλου, Αθήνα 2018, σ. 12

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ, ΛΕΞΗ, ΕΠΙΘΥΜΙΑ:
 ΟΣΟ ΚΟΝΤΑ ΠΡΟΤΙΜΑΣ
 Laura Preston

Την πρώτη φορά που συνάντησα την Ελένη Μπαγάκη, μου πρότεινε να περπατήσουμε. Η Ελένη γύρισε όλη την Αθήνα φορώντας αθλητικά παπούτσια και μου θύμισε ότι κι εμένα μου αρέσει να περιπλανιέμαι στις πόλεις με τον ίδιο τρόπο. Την επόμενη φορά συναντηθήκαμε στο Βερολίνο. Λίγο αργότερα, της έγραψα ότι έχω αρχίσει να ζωγραφίζω και μου απάντησε ότι και εκείνη είχε επιστρέψει στη ζωγραφική. Και οι δυο μας σε κίνηση. Αυτό που θέλω να πω είναι ότι πίσω από αυτές τις λέξεις υπάρχει μια αμοιβαία φιλία και ένας συντονισμός ανάμεσα στις ζωές, τα σώματα και τις επιθυμίες δύο γυναικών.

Κοιτάζω τους πίνακες της Ελένης Μπαγάκη χωρίς να σκέφτομαι, άθελά μου όμως σκέφτομαι ότι είναι πραγματικά όμορφοι. Μοιάζουν σαν να τους έχει σκισάρει βιαστικά, σαν μια απόλυτα μετέωρη επιθυμία που μετουσιώνεται σε ένα αντικείμενο, μέσω ενός χρώματος που απλώνεται και αποσύρεται, εντός μιας συγκεκριμένης παλέτας. Σε πρώτο πλάνο βρίσκεται η τεχνική της, μια τεχνική που αποκαλύπτει την καλλιτεχνική διαδικασία, όπως φαίνεται και στα έργα που εκτίθενται στο ΕΜΣΤ, όπου η ανοιχτή προσέγγιση της Ελένης στην εικόνα και το κείμενο αμφισβητεί τα όρια του τρόπου που

AS CLOSELY AS YOU LIKE,
 PAINTING, WORD, DESIRE
 Laura Preston

The first time I met Eleni Bagaki she preferred to walk instead. Eleni walked in sneakers, all over Athens, and she reminded me that I like to walk cities that way too. The next time we met it was in Berlin. I later wrote that I was painting, and she wrote back to say that she had returned to it too. In motion, both. There is a reciprocity of friendship and a synching up of women's lives and bodies and desires between these words.

I'm looking without thinking at Eleni Bagaki's paintings, but I think they are really beautiful. They appear as though they are sketching in or sketching out, like desire made into objects, full of suspension, by pigment applied and pigment stripped back, in a certain palette. It is her technique of making process known that emerges first. As seen in the works on exhibition at the National Museum, where Eleni's open approach to both image and text questions the limits of understanding transparency, the erotic, and, most of all, desire—at least for this viewer. Through her art, which may

κατανοούμε τη διαφάνεια, τον ερωτισμό και, πάνω από όλα, την επιθυμία. Ή τουλάχιστον, αυτό εισπράττω εγώ κοιτάζοντας τα έργα. Έτσι, η τέχνη της, η οποία μπορεί εξίσου να εκληφθεί ως μυθοπλαστική αυτοβιογραφία, μας προσκαλεί να παραστούμε σε ό,τι έχει να μας αποκαλύψει για την επιθυμία μια δημιουργία ενσώματη.

Η Ελένη ξεκινά ένα έργο με βάση ένα προμελετημένο σχέδιο που παραπέμπει σε προσωπικές της εμπειρίες. Η δομή εδώ είναι καίριας σημασίας. Αφού η γενικότερη διάταξη και οι αναλογίες της κλίμακας οριστικοποιηθούν, με το αντικείμενο να τοποθετείται συνήθως σε κεντρική θέση και με τη μορφή μιας φιγούρας ή μιας αντωνυμίας, τότε επιδίδεται με αφοσίωση σε μια μέθοδο ελεύθερης μορφοποίησης ή ελεύθερου λόγου. Αυτό υλοποιείται στον καμβά ως μια ζωγραφική και μη ζωγραφική χειρονομία και εκτελείται μέσα από ένα απεριόριστο άπλωμα του χρώματος στην επιφάνειά του. Τα

equally be autobiographical fiction, there is an invitation to attend to what an embodied making might tell about desire.

Eleni begins a work by applying a preliminary sketch—structure is important. After rendering the layout and proportions to scale, after the object is set in place, often positioned center, usually as a figure or a pronoun, she begins a dedicated method of free forming or free speech. This is performed on canvas as painting and un-painting, transferring as an attentive layering of paint. Her text works are made with words sparse and punchy. Like poetry concrete but without the weight of genre.

If I feel this out critically, which Eleni is prone to do too, I sense her ethics. She is interested in an honest making, which is to say she starts from the acts of herself and then makes her images raw; these images are especially visual when using words. It is an honesty without moral concern. Whether made of text or paint, an uncompromising author is close, along with a playful questioning of certain identity.

κειμενικά της έργα είναι φτιαγμένα από λέξεις διάσπαρτες και αιχμηρές, σαν συγκεκριμένη ποίηση (poésie concrète) απαλλαγμένη όμως από τα βαρίδια του ιδιώματος.

Εάν προσεγγίσω το έργο της με κριτική διάθεση, κάτι στο οποίο η Ελένη είναι επίσης επιρρεπής, τότε αντιλαμβάνομαι την αφηγηρία της ηθικής της. Η Ελένη αποσκοπεί σε μια ειλικρινή δημιουργία, το οποίο σημαίνει ότι εκκινεί από τις δικές της πράξεις για να μας παρουσιάσει έπειτα τις ωμές τους απεικονίσεις. Οι εικόνες αυτές αποβαίνουν εξόχως εικαστικές όταν καταφεύγει στις λέξεις. Πρόκειται για μια ειλικρίνεια απαλλαγμένη από ηθικολογικές μέριμνες. Είτε μέσω του κειμένου είτε μέσω του χρώματος, αντιλαμβάνομαστε μια ασυμβίβαστη δημιουργό σε δράση, καθώς και μια παιγνιώδη αμφισβήτηση συγκεκριμένων ταυτοτήτων – μια πρόσκληση σε συλλογική σκέψη. Και όμως, το έργο της φαινομενικά είναι μια μορφή προσω-

This resonates for collective thinking. Yet, seemingly her work is a form of portraiture and a practice of autobiography. This is not to say that her works are transparent, however, they are as difficult to decipher as any art object or interior life. But they do show themselves—how they have been made. And this kind of transparency offers lucidity, a clear vision, seen again in her decision of colouration, hyper.

Through her transparent technique we are also invited in. Her figures portrayed on canvas are held in that suspension of desire. She makes them sketchy and immediate and naked. They are also held with tenderness, as though the portrayed and especially their posture is intimately known to the artist. The brushwork is layered and stripped back and revealing of touch. It makes me think about the erotic more tenderly, too. See again her floral outline, the colour beneath, the strokes of brush between. They are gestural markings that belong to intimacy and to the everyday and to the erotic to be found there, such as in the tread of white sneak-

πογραφίας και μια αυτοβιογραφική πρακτική. Αυτό δεν σημαίνει ωστόσο πως τα έργα της είναι διαφανή, καθώς είναι εξίσου δύσκολο να αποκρυπτογραφηθούν όπως κάθε άλλο αντικείμενο τέχνης ή μια εσωτερική ζωή. Παρ' όλα αυτά, αποκαλύπτουν τον εαυτό τους, δηλαδή τον τρόπο με τον οποίο έχουν φτιαχτεί. Αυτού του είδους η διαφάνεια της προσδίδει μια διαύγεια, μια ξεκάθαρη ματιά, όπως διαφαίνεται και στις χρωματικές της αποφάσεις που τείνουν προς τον υπερχρωματισμό.

Η διάφανη τεχνική της μας καλεί να πλησιάσουμε και να κοιτάξουμε πιο προσεκτικά. Οι φιγούρες που απεικονίζονται στον καμβά αιχμαλωτίζονται σε αυτήν την μετέωρη επιθυμία. Είναι φτιαγμένες αδρά, βιαστικά και παρουσιάζονται γυμνές. Περιβάλλονται επιπλέον από τρυφερότητα, σαν οι απεικονιζόμενες μορφές, και συγκεκριμένα η στάση τους, να είναι ιδιαίτερος οικείες στην καλλιτέχνη. Οι πινελιές αποκαλύπτουν τις στρώ-

σεις τους, απέριπτες και ενδεικτικές ενός αγγίγματος που με κάνει να σκέφτομαι το ερωτικό στοιχείο πιο τρυφερά. Δείτε ξανά το λουλουδέσιο περίγραμμά της, το χρώμα που κρύβεται από πίσω, τις πινελιές ανάμεσά τους. Όλα αυτά είναι σημάδια χειρονομιών που κατάγονται από την οικειότητα, την καθημερινή ζωή, και τον ερωτισμό που φωλιάζει εκεί, όπως το πάτημα του λευκού αθλητικού παπουτσιού στο πεζοδρόμιο, το ανεπιτήδευτο γύρισμα της σελίδας ενός ποιήματος, τα είκοσι ζευγάρια κάλτσες Nike, πλυμένες, σιδερωμένες, διπλωμένες και ξεδιπλωμένες.

Η Ελένη έχει επιστρέψει στην Αθήνα, έχοντας σώματα στο μυαλό της και σώματα στα σχέδιά της. Τη νιώθω να βρίσκεται στο χώρο της. Αφού ταξίδεψε για πάνω από ένα χρόνο, μακριά στο Βορρά και μακριά στην Ανατολή, στο Βερολίνο, σε παγωμένες εσχατιές και κυρίως σε νησιά, η Ελένη έφτιαξε βιβλία και έγραψε κείμενα. Οι λέξεις της

er on pavement, the unpretentious turn of poetry page, the twenty pairs of Nike socks washed, rolled, packed and unpacked.

Eleni is back home in Athens now, with bodies in mind and bodies figured. I sense her in place. After traveling for over a year, far north and far east, to Berlin, to icy cold extremities, and mostly to islands, Eleni made books and wrote texts. Her words sit on the page like forms, not concrete, but quivering in their directness that finds recognition. She boldly states experiences and fantasies—possibly they are one in the same—which are all too familiar: stories where desire has gone disastrously astray or delivered new insights or just belonged to life mundane yet remained unsaid. The space on the page or the pause between articulation, then, is significant. The series *Poems for Him* [2016–2022] is full of such space, for self-projection, for reading between the lines, for recognising ourselves caught again in that suspension of desire. Her poems tell of such open encounters, often with sex close—wry and sincere.

As are her figures rendered on canvas. Reclining postures of chiseled men and penises plenty. Eleni turns her gaze upon the male body, and she asks us to look with the same openness too, without objectification. It is rather a meeting with the image, and its humor is infectious. Again, it is that erotic felt differently. It is also another form of confrontation, a different way of rendering a critical position. Through affect we encounter the work's questions, as seen in the earlier series of works on paper where that hyper-colouration has been applied as pencil to pages of erotic magazines. Titled *Me-You* [2021], each drawing in the series is named after the featured girl, whose story tells of an erotic fantasy, although it's unlikely that she's the one telling it considering how sexual desire is described. Eleni is in fact calling the male gaze out. Here, her emotive colours highlight certain passages of text and frame the photographs of naked women in sexual positions to make transparent the power relations behind highly circulated desire. She is directing the gaze to the missing woman's experience.

στέκονται στις σελίδες σαν μορφές, όχι επί τούτου σχηματικές αλλά παλλόμενες, με μια αμεσότητα που τις καθιστά αναγνωρίσιμες. Περιγράφει με τόλμη εμπειρίες και φαντασιώσεις –ενδεχομένως να είναι το ένα και το αυτό– τις οποίες νιώθουμε πολύ οικείες: ιστορίες όπου η επιθυμία είχε καταστροφική έκβαση ή αποκάλυψε νέες οπτικές ή απλώς απορροφήθηκε σε μια πεζή ζωή παραμένοντας βουβή. Συνεπώς, ο κενός χώρος στη σελίδα και οι παύσεις μεταξύ των αρθρωμένων λέξεων είναι καίριας σημασίας. Η σειρά ποιημάτων *Poems for Him [Ποιήματα για εκείνον]*, 2016–2022, προσφέρει άπλετο τέτοιο χώρο για να προβάλλουμε εκεί τον εαυτό μας, να διαβάσουμε ανάμεσα στις γραμμές και να αναγνωρίσουμε τον εαυτό μας παγιδευμένο για μια ακόμη φορά σε αυτήν την μετέωρη επιθυμία. Τα ποιήματά της μιλούν για τέτοιες ανοιχτές συναντήσεις, όπου το σεξ είναι συχνά μέσα στο κάδρο, ωμό και ειλικρινές.

23

To be feminist is a question that Eleni has been finding her own way with. And in this becoming, seemingly what interests her most is a no-holding back of sensuality, in her own terms. An unmediated showing of subjectivity, an autobiography written and painted with desire; the personal is political, but really. Her art is sexy and direct, but it does not intend to seduce. It is meant to be looked at instead, openly and as closely as you like. This form of claiming the gaze has been asserted by women artists since, well, arguably since they have been making images. The self-portrait being the most salient of political endeavors. But it is also in what an embodied hand will tell.

Eleni has been making her distinct portraiture since her early video works of the 2010s, where we meet her as the main protagonist, translating her attitude, sneakers and branded socks, a woman in relation, recording her everyday surrounds and encounters. Later, as a film to be read, which narrates a dialogue between a him and a her, and includes

Όπως άλλωστε είναι και οι φιγούρες της στον καμβά. Άντρες σμιλεμένοι σε ανακεκλιμένες στάσεις και μια πληθώρα από πέη. Η Ελένη στρέφει το βλέμμα της πάνω στο ανδρικό σώμα και μας ζητάει να το κοιτάξουμε το ίδιο ανεπιτήδευτα, χωρίς καμία προσδοκία από αυτό. Είναι σαν να συναντιόμαστε με την εικόνα, και με το χιούμορ της, που είναι μεταδοτικό. Και πάλι το ερωτικό γίνεται αντιληπτό με έναν διαφορετικό τρόπο. Πρόκειται επίσης για έναν διαφορετικό τρόπο αντιπαράθεσης και διατύπωσης μιας κριτικής στάσης. Μέσα από το συναίσθημα, ερχόμαστε σε επαφή με τα ερωτήματα που θέτει το έργο, όπως αυτά διαφαίνονται στην πρότερη σειρά έργων σε χαρτί, μέσα από τον υπερχρωματισμό με μολύβια σελίδων ερωτικών περιόδων. Υπό τον τίτλο *Me-You [Εγώ-Εσύ]*, 2021, κάθε ζωγραφικό έργο της σειράς φέρει το όνομα του ατόμου που αναφέρεται στην ιστορία που απεικονίζεται, με την αντίστοιχη ιστορία να αποτυπώνει μια

scene directions. This script is similar in tone to the recent poems composed since traveling, the poems for him. This “him” seems to be an amorphous figure, many males under one pronoun. I would argue that she centres him anonymously for rewriting sexual representation by a woman’s hand, sharing in that experience of the erotic which is vulnerable and personal yet usually unvoiced. The recent paintings on exhibition at the museum particularly evince this. They are shameless. And so beautiful.

To follow unashamedly your desire, rightly or wrongly, is a difference that cuts through such constructs as binary opposites and normative values. It has another quality altogether. It is unthinking, like life. What particularly enlivens me, what I am personally drawn to in the encounter with Eleni’s work is how her fiction of self-representation has the effect of bringing the real closer. I want to vicariously embody the postures depicted and speak verse that direct. You can feel the heat, the erotic, in her openness. And you want to stay, look-

ερωτική φαντασίωση, αν και, με βάση το πώς περιγράφεται η σεξουαλική επιθυμία, είναι απίθανο να έχει ειπωθεί τελικώς από κορίτσι. Η Ελένη ουσιαστικά καλεί το ανδρικό βλέμμα να αποκαλυφθεί. Τα ερεθιστικά χρώματα, εν προκειμένω, υπογραμμίζουν συγκεκριμένα αποσπάσματα του κειμένου και πλαισιώνουν τις φωτογραφίες γυμνών γυναικών σε τυποποιημένες σεξουαλικές στάσεις, αποκάλυπτοντας έτσι τη δυναμική των σχέσεων εξουσίας που λανθάνουν πίσω από το υψηλό φορτίο της επιθυμίας. Έτσι, η Ελένη κατευθύνει το βλέμμα στον απόντα χώρο του απόντος γυναικείου βιώματος.

Ο φεμινισμός είναι ένα ζήτημα το οποίο η Ελένη προσεγγίζει με τον δικό της τρόπο. Ακόμα και σε αυτή την ιδιότητα, αυτό που φαινομενικά την ενδιαφέρει περισσότερο είναι μια εκτράχυνση του αισθησιασμού σύμφωνα με τους δικούς της όρους, μέσα από μια αδιαμεσολάβητη επίδειξη της υποκειμενικότητας, μια γραπτή και ζωγραφισμένη

αυτοβιογραφία που συνδέεται με τις μυθοπλασίες της επιθυμίας. Το προσωπικό είναι πολιτικό, μια δήλωση αληθής και σε αυτή την περίπτωση. Η τέχνη της είναι σέξι και άμεση, ο στόχος της όμως δεν είναι να σαγηνεύσει. Το αντίθετο, πρόκειται για ένα έργο που ζητάει να ιδωθεί, άφοβα και από όσο κοντά επιθυμούμε. Αυτή η μορφή διεκδίκησης του βλέμματος έχει εκφραστεί από τις γυναίκες καλλιτέχνιδες στην ουσία από τότε που άρχισαν να δημιουργούν εικόνες. Και η αυτοπροσωπογραφία αποτελεί την προεξάρχουσα έκφραση αυτής της πολιτικής αξίωσης. Όμως, η αξίωση αυτή βρίσκεται και σε αυτό που θα εκφράσει ενσώματα η ίδια η δημιουργός.

Η Ελένη δουλεύει πάνω σε αυτόν τον χαρακτηριστικό τύπο προσωπογραφίας από τα πρώιμα βίντεο έργα της κατά τη δεκαετία του 2010, εκεί όπου τη συναντούμε ως βασική πρωταγωνίστρια να μιλάει για τη στάση ζωής της, τα αθλητικά της παπούτσια και τις επώνυμες κάλτσες της, μια γυναίκα

24

ing. The invitation is so accessible, the work almost mythological, as though all the stories Eleni tells could have been told before, if only from a different angle—a reclining nude made personal. Such awareness of how fiction inscribes life and the power of narrative reminds me of the city she has returned to, the place she calls home: Athens. It is a city that pulls you inwardly and calls your desires out.

Place is another figure in Eleni’s work. It hosts the many encounters that later inform the work’s structure; it is the backdrop, the page itself, the composition that ensures the image of quick gestures and sharp lines. Any relation to place is an evolving dynamic where fictions and feelings settle into an untamable image. But it is especially felt in Athens, a city featuring quietly and strongly throughout Eleni’s practice. It binds the paintings and the texts on show, and it first introduced the bodies and voices which have since entered the work. The exhibition at the museum has been staged with the city in mind and it figures, sketching in and sketching out of view.

When a painting is just there, allowing its layers of making to quiver, as the work of Eleni Bagaki performs, it only confirms desire and holds its affect of suspension as a reflexive act, a critical position. The paintings, along with the text works, and the works on paper all speak about desire. And her evident hand becomes a kind of ethics of bold sincerity, which makes me question what we seek in beauty, where we find the erotic, and how these terms are personally determined and in motion. These are words and images made with an unaffected gaze that translate as objects for close looking; in the pull toward, in the lingering between, between the careful composition and the gestural within, this is work intimately located and real, I feel it.

Laura Preston is an artist, writer, curator and publisher. Her practice is focused on material and collaborative approaches to artistic and historical production.

σε σχέση που καταγράφει το περιβάλλον και τις συναντήσεις της καθημερινότητάς της. Αργότερα, σαν σενάριο ταινίας, μας αφηγείται ένα διάλογο ανάμεσα σε «εκείνον» και «εκείνη», στον οποίο περιλαμβάνονται και οι σκηνικές οδηγίες. Το σενάριο έχει έναν τόνο παρεμφερή με τα ποιήματα που έγραψε αφότου επέστρεψε από τα ταξίδια της, τα ποιήματα για «εκείνον» (*Poems for Him*). Ο εν λόγω «εκείνος» παρουσιάζεται εδώ σαν μια άμορφη φιγούρα, σαν πολλοί άντρες μαζί πίσω από μια ανωνυμία. Και θα υποστηρίξω ότι «τον» παραθέτει ανώνυμα ακριβώς για να επιτρέψει την επαναδιατύπωση της σεξουαλικής αναπαράστασης μέσα από ένα γυναικείο χέρι, όπως και για να γίνει κοινή η εμπειρία του ερωτικού, μια εμπειρία ευάλωτη και προσωπική, που συνήθως μένει χωρίς φωνή. Οι πρόσφατοι πίνακες που εκτίθενται στο μουσείο πιστοποιούν με ιδιαίτερο τρόπο αυτό το στοιχείο. Δεν φέρουν ίχνος ντροπής – και είναι τόσο όμορφοι.

Το να ακολουθείς την επιθυμία σου δίχως ντροπή, καλώς ή κακώς, συνιστά μια διαφορετικότητα που διαπερνά κατασκευές όπως τα δίπολα και οι κανονιστικές αξίες. Είναι μια πράξη που διακρίνεται από εξολοκλήρου διαφορετική ποιότητα. Είναι ασυλλόγιστη, όπως η ίδια η ζωή. Αυτό που με διεγείρει ιδιαίτερα και αποζητώ προσωπικά στη συνάντησή μου με το έργο της Ελένης είναι ο τρόπος με τον οποίο η μυθοπλασία της αυτοαναπαράστασής της καταφέρει να φέρει πιο κοντά το πραγματικό. Θέλω το σώμα μου να υιοθετήσει εμμέσως τις απεικονιζόμενες στάσεις και να απευθυνθώ με την ίδια αμεσότητα. Νιώθουμε την έξαψη και τον ερωτισμό στην ειλικρινεία της. Θέλουμε να παραμείνουμε εκεί, κοιτάζοντας. Η πρόσκλησή της είναι τόσο ανοιχτή και το έργο της σχεδόν μυθολογικής καταγωγής, θαρρείς και όλες οι ιστορίες που λέει η Ελένη να έχουν ειπωθεί και παλιότερα, απλώς από μια διαφορετική οπτική γωνία της επιθυμίας – την οπτική γωνία

ενός ανακεκλιμένου γυμνού που γίνεται προσωπικό. Αυτή η επίγνωση του πώς η μυθοπλασία εγγράφει τη ζωή και τη δύναμη της αφήγησης μου φέρνει στον νου την πόλη στην οποία επέστρεψε, τον τόπο που αποκαλεί σπίτι της, την Αθήνα, μια πόλη που σε τραβά μέσα της ενώ έλκει τις επιθυμίες σου προς τα έξω.

Ο τόπος γίνεται μια άλλη μορφή στο έργο της Ελένης. Φιλοξενεί το πλήθος των συναντήσεων που αργότερα νοσηματοδοτούν τη δομή του έργου της. Είναι το φόντο, η ίδια η σελίδα, η σύνθεση που εξασφαλίζει ότι η εικόνα θα γεννηθεί μέσα από σβέλτες χειρονομίες και κοφτές γραμμές. Κάθε σχέση με τον τόπο αποτελεί μια εν εξελίξει δυναμική, όπου μυθοπλασίες και συναισθήματα συμπυκνώνονται σε μια ατίθαση εικόνα. Υπάρχει όμως μια ειδικότερη σχέση με την Αθήνα, η οποία εμφανίζεται αθόρυβα αλλά αποφασιστικά σε όλο το έργο της Ελένης. Είναι το νήμα που ενώνει τους πίνακες και τα κείμενα της έκθεσης και συνιστά κατ' αρχάς τον τόπο που μας πρωτοσύστησε τα σώματα και τις φωνές που έκτοτε διείσδυσαν στο έργο της. Η έκθεση στο μουσείο έχει οργανωθεί με την Αθήνα κατά νου, κι αυτή εμφανίζεται, τότε πλησιάζοντας και πότε αποσυρόμενη, ως θεά.

Όταν ένας πίνακας είναι απλώς εκεί, αφήνοντας όλες τις στρώσεις της δημιουργίας του να πάλλονται, όπως συμβαίνει στο έργο της Ελένης Μπαγάκη, αυτό που πετυχαίνει είναι να επιβεβαιώνει την επιθυμία και να διατηρεί την αίσθηση του μετωρισμού της ως μια πράξη αναστοχασμού, μια κριτική στάση. Οι πίνακες, μαζί με τα κειμενικά έργα και τα έργα στο χαρτί, μιλούν για την επιθυμία. Το εναργές της χέρι καθίσταται τότε μια ηθική στάση απερίφραστης ειλικρινείας, η οποία με κάνει να αναρωτιέμαι τι είναι αυτό που αναζητούμε στην ομορφιά, πού εντοπίζουμε το ερωτικό και πώς αυτές οι έννοιες ορίζονται προσωπικά και εν κινήσει. Πρόκειται για λέξεις και εικόνες που έχουν φτιαχτεί από ένα πηγαία ανυπόκριτο βλέμμα και μεταφράζονται σε αντικείμενα για εκ του σύνεγγυς παρατήρηση. Καθώς μας τραβάνε κοντά τους και μένουμε μετέωροι ενώπιόν τους, ανάμεσα στην προσεκτικά δομημένη σύνθεση και την εσωτερική χειρονομία, νιώθω ότι βρίσκομαι μπροστά σε ένα έργο βαθιά οικείο και αληθινό. Το νιώθω.

Η Laura Preston είναι καλλιτέχνις, συγγραφέας, επιμελήτρια και εκδότρια. Η πρακτική της επικεντρώνεται σε υλικές και συνεργατικές προσεγγίσεις της καλλιτεχνικής και ιστορικής παραγωγής.

Man Under the Sky (he Imagined bis Life Naked), 2023
[Άντρας στην ύπαιθρο (φαντάστηκε τη ζωή του γυμνός)]

Kiss (be Was not One but Two), 2022
[Φιλί (δεν ήταν ένας αλλά δύο)]

Man with Long Hair (the Wind Has Ceased), 2022
[Αντρας με μακριά μαλλιά (ο αέρας είχε κοπάσει)]

Man with Flowers (be Confessed), 2022
[Αντρας με λουλούδια (ομολόγησε)]

The Essence is Real, 2022
[Η ουσία είναι αληθινή]

They Rested on the Other Side (they Liked the Truth), 2022
[Ξάπλωσαν σε αντίπερα όχθες (τους άρεσε η αλήθεια)]

Gesso Primer, 2022
[Γκέσο προετοιμασίας]

Nike Socks, 2022
[Κόλτσες Nike]

Επόμενες σελίδες:
Poems for Him, 2016–2022
[Ποιήματα για εκείνον]
(απόσπασμα)

Next pages:
Poems for Him, 2016–2022
(excerpt)

This is my arm
The tattoo was taken from WELCOME COLLECTION in London
It belonged to a French sailor from the 1830s
I had it done in Montreal in 2009
I am not a sailor but I like to travel
The bite marks are made by a man with crooked teeth
The Internet says "bite marks are love notes written in flesh"
I say "I have new teeth and nobody to bite"

He came
he didn't stay

He said he liked me
He never said he loved me
I   I   him

In my bedroom
it must be hard to be you

He never let me watch

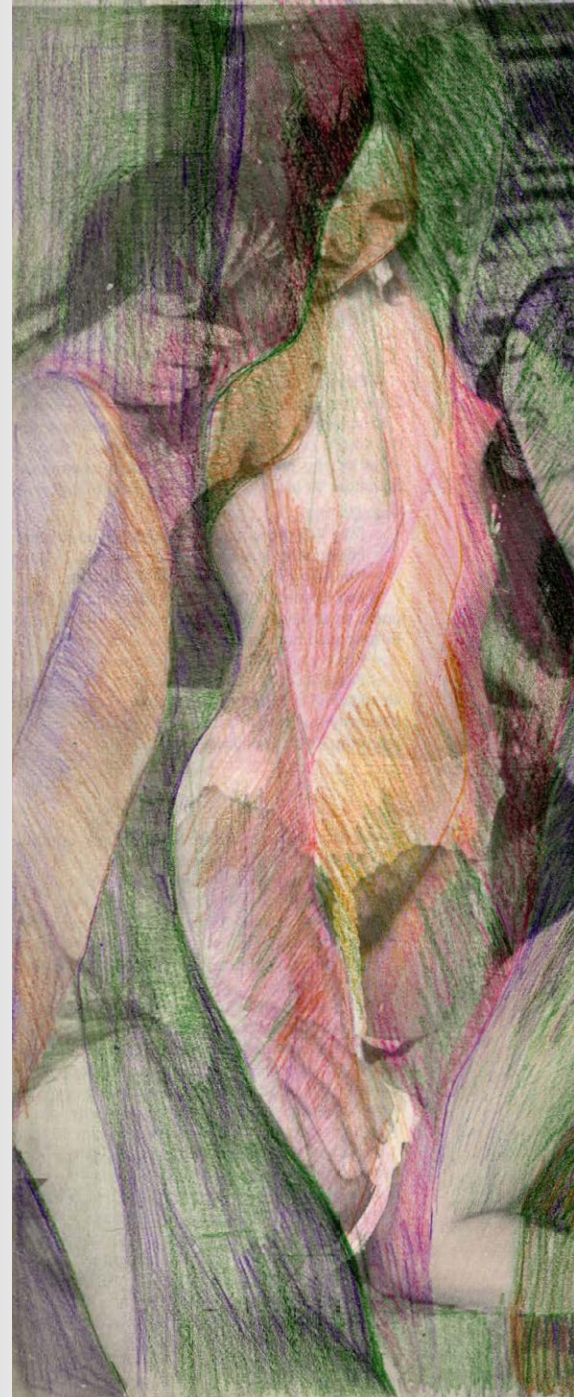
This is a leg
I have no feelings for this leg anymore

He also had other body parts
He wasn't just a leg

Hi! I am here to hurt you

Εγώ-Εσύ

ερχοταν επιθυμία να το δαγκώσει.

Συνειδητοποίησε ότι ανέπνεε γρήγορα και ότι η ζαλάδα του κεφαλιού της μεγάλωνε. Ναι, ήθελε να νιώσει την ηδονή, ήθελε να κατακτηθεί.

Το κορμί της την έκαιγε και τη βασάνιζε. Αν έκλεινε τα μάτια εσώ και για ένα λεπτό μία φοβιστική παρέλαση αρχίζε κηρώστα της. Μία παρέλαση που τη δημιουργούσε η εξηγημένη φαντασία της...

Έβλεπε αντρικά όργανα που την ακολουθούσαν και την γυροφέρναν, προτεταμένο γυναικειό στήθος, σφιχτές ρώγες που πήγαιναν και εμπαιναν στο στόμα της. Άκουγε φωνές που την καλούσαν και βραχνές αντρικές φωνές που της έλεγαν να εγκαταλειφθεί, να αφηθεί, και ξέραν αυτοί, θα την έκαναν ευτυχισμένη γιατί η Μάρτα ήταν το κορίτσι τους.

Όχι, δεν άντεχε πιά. Έχε και αυτή το δικαίωμα να απολαύσει. Αισθανόταν την πυκνή και μαλακή ήβη να ηλεκτριζείται από έντονα ριγί.

— Ένα αγόρι, θέλω ένα αγόρι, μουγκρಿಸε.

Αλλά το πλήθος περνούσε δίπλα της και κανείς δε φαινόταν να της δίνει σημασία, να αντιλαμβάνεται την παρουσία της. Και εκείνη ήθελε τόσο πολύ να σωφεί δίπλα σε κάποιον, να τον αψίσει με όλη της τη δύναμη, ως το ξέσπασμα, ξέσπασμα μέχρι σπαυμούς, μέχρι κλαρμά...

Περπατούσε σαν υπνώτισμένη, σαν κούκλα με ελατήριό χωρίς ούτε καν να ξέρει ποι πήγαινε. Επιτέλους βρέθηκε σε μια γυνή μισοκλειστή δίπλα σε ένα μαγαζί. Το μαγαζί είχε πιά κλείσει, τα φώτα είχαν σβήσει, σαν ένα χελιδονάκι ζαρωμένο καθώς στην ακρό στο πεζούλι του μαγαζιού.

Το χέρι της με προτεταμένο τον δακτύλο, κατέβηκε αργά αλλά με σιγουριά προς τ' αποκρυφά μέρος της. Με το που ακούμπησε το πιο ευαίσθητο σημείο, τινάχτηκε. Ένωσε ένα χεϊμόρα από επιθυμία κλειδωμένο, μέσα στο ίδιο της το κορμί, που ζητούσε διεξόδο για να φύγει. Η επιθυμία να κατακτηθεί έγινε ακόμα πιο μεγάλη. Αλλά δεν μπορούσε να κάνει τίποτα άλλο εκτός από να κλονισθεί μόλι της, εκεί στο βρώμικο πεζούλι. Το πόδι μαλακό τριχώμα πλάσιωνε το δαχτυλό της.

Το πίεςε πιο μερα μέχρι το βόθος γυναι έρεθιστεί ακόμη περισσότερα και κρατήθηκε για να μη μιλγκρίσει από ηδονή και να μην αναστέναξει από ευχαρίστηση. Όλος αυτός ο αυτερεθισμός κινούσε πιο πιστικός και την προκαλούσε.

Τα χέρι, σχεδόν από μόνο του, ακυβερνήτο και χωρίς καθοδήγηση από τη μήκη — που τα μάτια της αρχίζαν να θαιμώσουν — κινούταν ρυθμικά χαιδεύοντας ακόμη και τη μαλακά κλειτορίδα που εθοκρινόνταν στελόντας στον εγκέφαλο αντίθετες αισθήσεις, ευχαρίστηση και πόνου. Πόνου για την μοναξιά και την απώθημένη επιθυμία.

Αφοσιωμένη καθώς ήταν στο μοναχικό παιχνίδι του έρωτα, δεν πήρε είδηση ένα περιεργό τυπο που βγήκε από μια μεγάλη πόρτα λίγα λεπτά πριν και ένα πήγαινε να απομακρυνθεί άκουσε τον αναστενάγμο της κοπέλας, γυρಿಸε και την είδε να συνανίζονται. Ο άνθρωπος αυτός με ένα μεγάλο πρόσωπο, χοντρή μύτη μεθύστακα και ένα καρώ περιεργό κοστούμι, πλησίασε και σαν μαγεμένος από το θέαμα έμεινε εκεί να παρακολουθεί. Όσο παρακολουθούσε αρχίσε να ερεθίζεται ολο και πιο πολύ. Χωρίς να το αντιληφθεί η Μάρτα, έβαλε το χέρι του μέσα στα παντελόνι κι έβγαλε έξω ένα ελαδάρω πράγμα που αρχίσε να παιζει στα χέρια του με βιασύνη. Αυτές οι βίαιες κινήσεις κυριαρχημένες από τη φιληδονία την συγκρατημένη που ξέσπασε μόλις είδε την εφηβη, αφοσιωμένη στο να χαιδεύει την τριφερή και ζεστή φύση τον έκανε πιο επιθετικό.

— Εί άγγελε, τι θάλεγες να αντι για δύο «μοναχικά» παιζόμε ένα «ντουέτο».

Η Μάρτα έμεινε εμβρόντητη. Έγτελώς αφοσιωμένη στις ερωτικές της σκεψεις δεν φανταζόταν ότι θα μπορούσε κανείς να την παρακολουθεί.

— Μα τι λέτε; Εγώ καθήσε εδώ να ξεκουρατώ.

— Και γώ ξεκουράζομαι... είπε ο τύπος πλησιάζοντάς την.

ΕΙΧΕ ΕΝΑ ΟΡΓΑΣΜΟ ΣΤΑ ΟΡΘΙΑ ΜΕ Τ' ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ Κ. Χ

Τετάρτη

Τώρα το όργανό του γλι-
στρούσε μπρος και πίσω
ανάμεσα στα πόδια μου,
τριβόταν ανάμεσα στα χείλια
του σεξ μου και του κ. Χ. Έκανε
να τελειώσει. Ήταν δύσκολο
να αντισταθίσω τα βογγητά
μου. Αναρωτιόμουν ποιος να
ήταν, ποσών ήταν, πως έ-
μοιαζε. Κι όμως, δεν ήθελα να
ξέρω!

Το κεφάλι του φαλλού του
χωνόταν μέσα στο σεξ μου
και άρχισε να τελειώνει μόλις
μπήκε μέσα μου. Ένα υγρό
σπέρματος τινάχτηκε στο
σεξ μου και μετά γλίστρησε
εξω και πήγε ανάμεσα στα
πόδια μου. Χαλάρωσε το χέρι
τραβήχτηκε, η φούστα μου
έπεσε στη θέση της και
αυτός εξαφανίστηκε.

Υπήρχαν χιλιάδες άντρες
εκεί και αναρωτιόμουν ποιος
απ' όλους μου είχε κάνει
έρωτα. Έχει περάσει πάλι
από ένας χρόνος και ακόμη
όταν θυμάμαι αυτό το γεγα-
νός, αναβώ τόσο που παίζω
με το σεξ μου.

Πολλές φορές έχω παίξει
ερωτικά παιχνίδια, δημόσια.
Οι άντρες παίζουν με τα
στήθια μου και με τα πιονά
μου καθώς χορεύουμε ενώ
τριβώ το σεξ μου πάνω στα
σκληρά τους όργανα. Ένας
άντρας μπορεί να μ' ανάψει
όταν καθόμαστε στα σκα-
μπώ ενός μπαρ, σε μια σκο-
τεινή γωνιά και να το κά-
νουμε εκεί. Έχω κάνει έ-
ρωτα στο πίσω κάθισμα ενός
αμαξιού σ' ένα ντραίβιν κι
έχω λάβει μέρος σ' ένα όργιο
σ' ένα μπαρ (αφού έκλεισε!).

Elite

Αλλά τίποτα δεν μπορεί να
συγκριθεί με τον ερεθισμό
εκείνου του απογεύματος.
Δεν μπορώ να πάψω να ελ-
πίζω ότι εκείνος ο άντρας θα
διαβάζει αυτό το γράμμα και
κάποια μέρα θα με βρει σ' έ-
να συνωστισμένο πλήθος και
πάλι!

σε διάφορες μακρινές οικοδομές. Ο πάμακρυσ χωρισμός στην διάρκεια του 5χρονου γάμου μας ήταν 2 μήνες. Τότε παραλίγο να μην αντέξω την νοσταλγία. Τα βράδια μου έκανε παρέα η φίλη μου η Κόνυ, που δεν είχε παντρευτεί ακόμη και μόνο γι αυτόν τον λόγο δεν έκανα ανόητες σκέψεις, γιατί πραγματικά λάτρευα τον Ινγκο.

Όταν γύρισα στο σπίτι, έκανα οτι δουλειές είχα να κάνω. Δεν είχα και πολλά και σκέφτηκα πως ένα παιδί ίσως να άλλαζε μερικά πράγματα. Θα είχα επιτέλους ένα σκοπό και δεν θα ήμουν υποχρεωμένη να σκοτώσω το χρόνο μου κατά την απουσία του Ινγκο. Αλλά ο άνδρας μου δεν ήθελε ακόμη μωρό. Εβρισκε πως έπρεπε να χτίσουμε ένα σπίτι και να απολαυσοουμε και την ζωή μας. Χτύπησε το τηλέφωνο. Ήταν η Κόνυ που στο μεταξύ είχε παντρευτεί και ήταν ευχαριστημένη στο γάμο της, και ήθελε να με ρωτήσει για μια συνταγή μαγειρικής.

«Ελάτε σήμερα το βράδυ με τον Πέτερ» την κάλεσα εγώ. «Θα φτιάξω κάτι νοστιμο».

«Πάλι μόνη σου είσαι;» ρώτησε σκεϊνή.

«Δυστυχώς» απάντησα.

Χαρούμενη που η φίλη μου είχε δεχθεί την πρόκληση εφτίξα ένα φανταστικό μενού και περάσαμε πάνω από τρεις ώρες με αυτό.

«Θαυμάσιο» παίνευσε την μαγειρική μου ο Πέτερ, καθώς μετά την τελευταία μπουκιά άναψε ένα τσιγάρο και έγγειρε πίσω αναπαυτικά.

«Όπως πάντα» είπε η Κόνυ συμφωνώντας.

Είδα πως δυσκολευόταν να κρυψει ένα χασμουρητό.

«Συγγνώμη Ντανιέλα» είπε «σημερα είμαι πολύ κουρασμένη και θα ήθελα να πάω αμέσως για ύπνο».

Παρατηρησε το απογοητευμένο μου βλέμμα και πρόσθεσε βιαστικά.

«Ο Πέτερ σίγουρα θα θέλει να μείνει και χωρίς εμένα».

Ο άνδρας της έγνεψε καταφατικά.

«Φυσικά αν το θέλει και η Ντανιέλα».

«Φυσικά» απάντησα εγώ ανακουφισμένη. Δεν μου αρεσε καθολου η ιδέα να μείνω μόνη.

Όταν η Κόνυ έφυγε, ο Πέτερ ανοίξε άλλη μια μπουκάλια κρασί και είπε. «Δεν είσαι μόνον υπέροχη μαγειρίσσα, έχεις και θαυμάσια εμφάνιση».

Το κοπλιμέντο του, μου έκανε καλό, αλλά δεν σκέφτηκα τίποτα. Ο Πέτερ φλερτάρει ευχαρίστως και όταν ήταν παρούσα η γυναίκα του. Η Κόνυ όμως δεν ζήλευε ποτέ, αλλά έκανε μόνον πάτε ποτε κάποια σχετική παράτηρηση.

ΥΠΟΔΟΥΛΗ ΤΩΝ ΑΙΣΘΗΣΕΩΝ

Λυπημένη κοιτούσα τον Ινγκο που έφευγε. Γύρισε μια ακόμη φορά και μου έκανε ένα νόημα. Μετά μπηκε στο αυτοκίνητο και έφυγε. Στεναζόντας σκούπισα ένα δάκρυ από τα μάτια μου. Και πάλι μια βδομάδα μόνη, ίσως και δύο, αν οι εργασίες προχωρούσαν πιο αργά από ότι είχαμε σχεδιάσει.

Ο άνδρας μου είναι αρχιτέκτονας και λείπει συχνά ταξίδι για δουλειές

«Ναι είναι αλήθεια πως το απόλαυσα το πάθος του άλλου με τον οποίο απάτησα τον άνδρα μου. Αλλά κατά κάποιο τρόπο ήμουν άρρωστη από επιθυμία, δεν μπορούσα να αντισταθώ στην άγρια φιληδονία που με είχε καταλάβει..»

από κάτι μικρά κενά αέρα που δημιουργήθηκαν από το σπρώξιμο του πιλότου επάνω στο μανούλι...

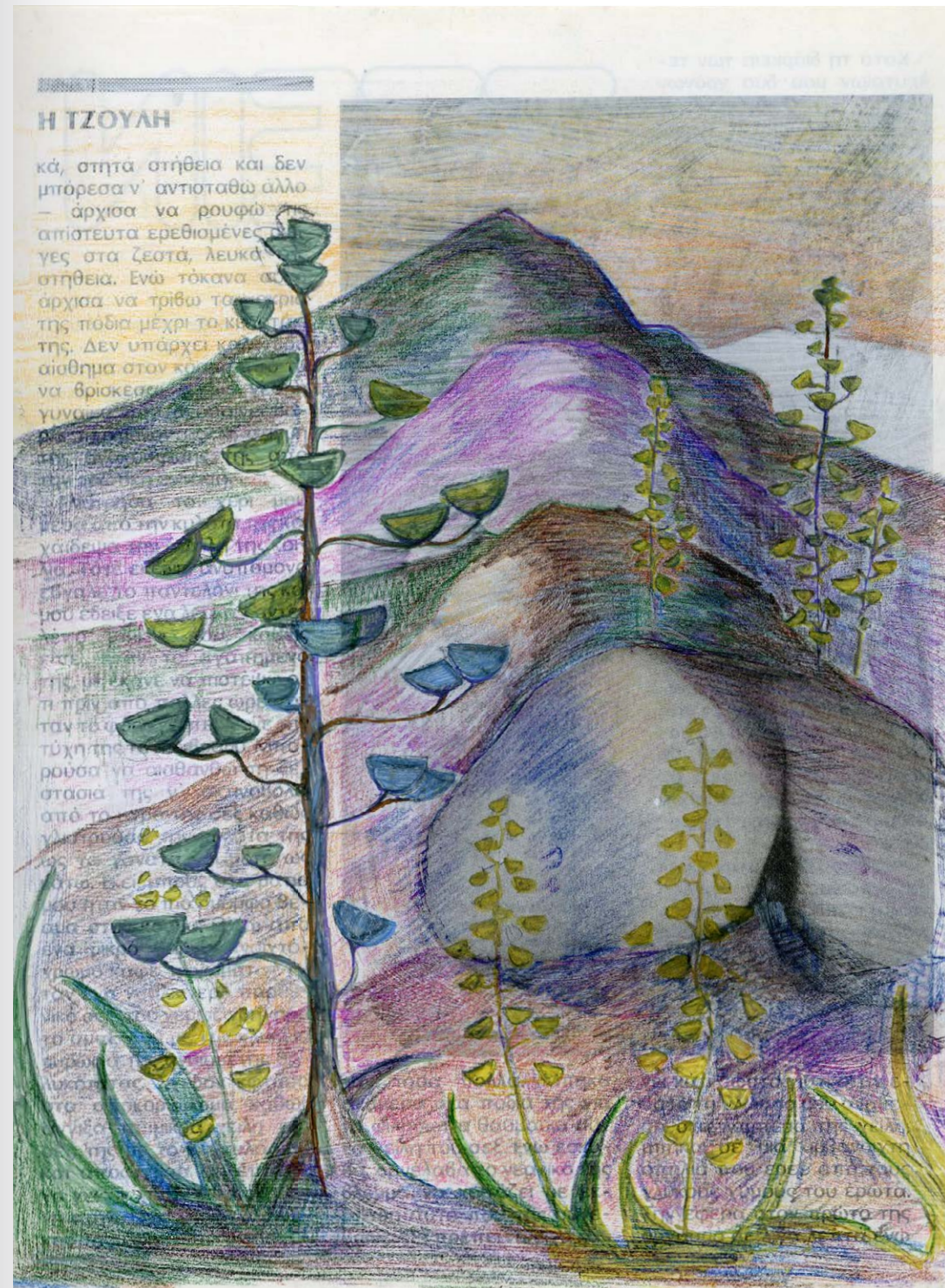
Αντιουλληπτικό χάπι:

Λαμβάνεται από το στόμα, σύμφωνα με συνταγή γιατρού. Η αντιουλληπτική αποτελεσματικότητα των σκευασμάτων είναι ίδια σε όλα τα προϊόντα που κυκλοφορούν στο εμπόριο.

Τα χάπια εμποδίζουν την ωρίμανση του ωαρίου και προκαλούν στο σώμα της γυναίκας μια κατάσταση παρόμοια με εκείνη της εγκυμοσύνης. Η κανονική περίοδος σταματάει και η αιμορραγία που προκαλείται από την προσωρινή διακοπή λήψης του σκευάσματος δεν είναι κανονικά έμμηνα, αλλά η λεγόμενη ψευδοπερίοδος.

Εξαιτίας των διαφορετικών επιδράσεων που έχουν τα διάφορα σκευάσματα και τις πιθανές παρενέργειες που μπορεί να έχουν στις γυναίκες που τα παίρνουν, πρέπει να ρωτάται ο γιατρός, ακόμη και πόσο μπορεί να τα παίρνει.

Νομίζω πως πρέπει να γεννήθηκα με στύση. Θυμάμαι τη μητέρα μου να μου λέει ότι αισθάνθηκε το μικρό μου πουλάκι όταν γεννήθηκα. Η πρώτη στύση που θυμάμαι ήταν όταν ήμουν περίπου τεσσάρων ή πέντε ετών· ανεκάλυψα με ευχαρίστησή μου ότι μπορούσα να σκληραίνω πολύ εύκολα, μετά να πηγαينوέρχομαι στο κρεβάτι ώσπου έφτανα σ' ένα ηδονικό, στεγνό οργασμό. Μετά επιδόθηκα στον αυνανισμό κατά τη διάρκεια της προ-εφηβείας, χρησιμοποιώντας δύο, τρία, τέσσερα και πέντε δάχτυλα.

Απόκτησα την πρώτη μου γνώση ότι τα κορίτσια ήταν κατωμένα διαφορετικά από τα αγόρια, σε ένα εγκαταλειμένο όχημα, στη γωνία του σπιτιού μου, όταν μια γειτονοπούλα κι εγώ παίζαμε το «δείξε μου το δικό σου». Ένοιωσα ηδονή αλλά και φόβο μ' αυτή την ανακάλυψη. Τα όνειρά μου από δω και πέρα έπρεπε να αναθεωρηθούν για ν' αντανακλούν τ' αληθινά γεγονότα. (Είναι φανερό ότι δεν είχα αδελφές.)

Με την εφηβεία ο αριθμός των στύσεών μου αυξήθηκε δραματικά, πράγμα που φυσικά, μου έδωσε άφθονες ευκαιρίες να δοκιμάσω την πιο εξαιρετική ανακούφιση σε διάφορες μορφές. Οφείλω να παραδεχτώ ότι ποτέ δεν δοκίμασα την ευφυή μέθοδο του Πόρτνου που αυνανίζοταν μ' ένα κομμάτι κρέας! Στον κύκλο της γειτονιάς μου, εγώ ήμουν ένας «καθυστερημένος» αφού ήμουν το τελευταίο από τα πέντε ή έξη αγόρια που τίναξε το σπέρμα του. Αλλά η πρόοδος μου ήταν εκπληκτική μετά

από αυτό και πριν περάσει πολύς καιρός μπορούσα να παραβληθώ με τον καλύτερό τους – σε απθασση και σε ακρίβεια συγχρόνως.

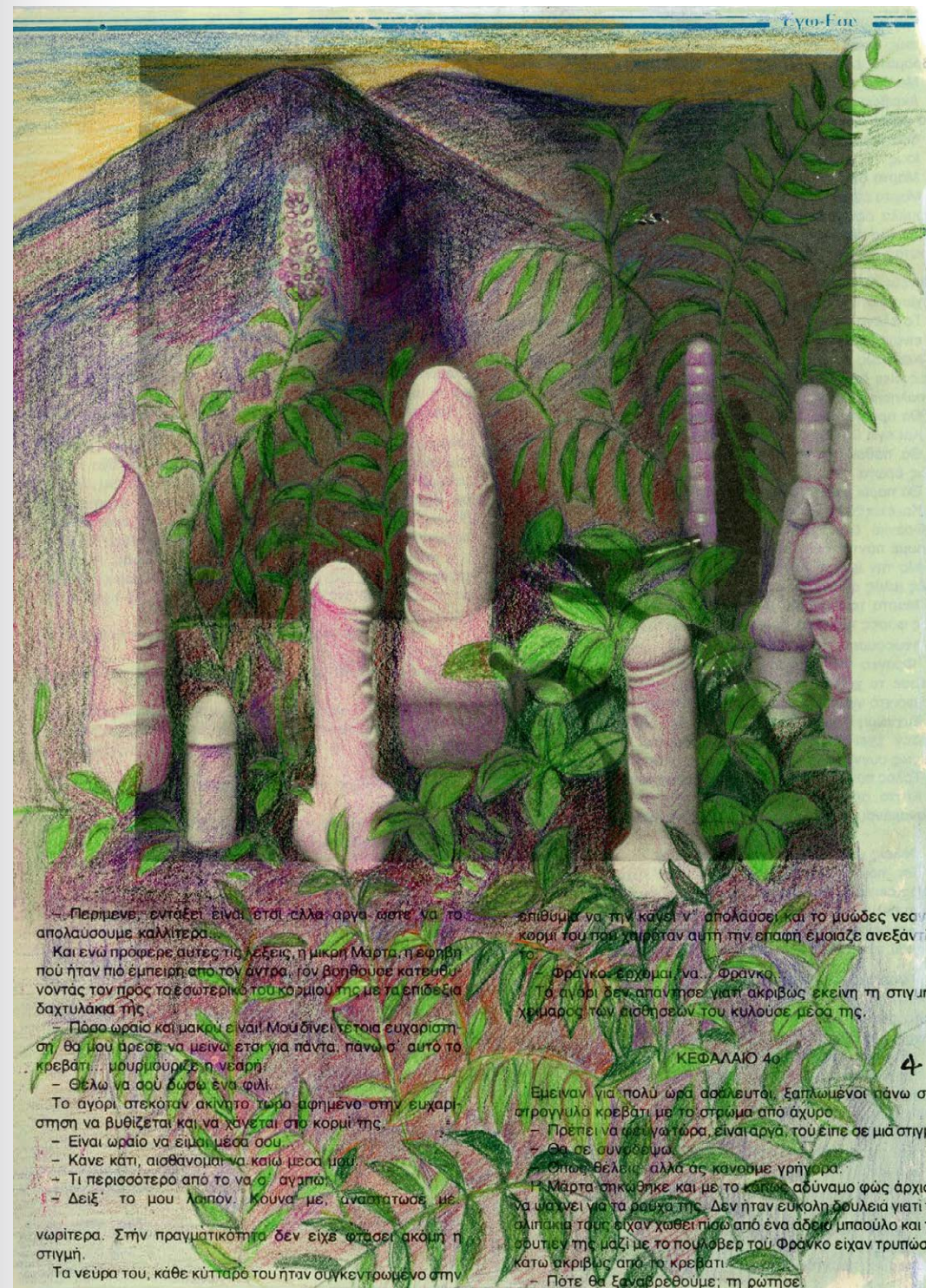
Όλα αυτά συνέβησαν πριν από πενήντα - εξήντα χρόνια. Αν και είχα μια πολύ φιλελεύθερη μητέρα που ποτέ δεν μου δημιούργησε ενόχους κι ένα πατέρα που ισχυριζόταν ότι στην παιδική ηλικία δεν συμβαίνουν σεξουαλικά πράγματα, πάντως είχα πάρει τη συμβουλή να αποφεύγω τις πόρνες (που μπορεί να μου μετέδιδαν αφροδίσια νοσήματα) και επίσης να προσέχω να μην αφήνω έγκυους τα κορίτσια. Πράγμα που δεν μ' εμπόδιζε να είμαι συνεχώς ερεθισμένος σαν κολασμένος. Ήταν πολύ ευχάριστο ν' ανακαλύπτω ότι ακόμη και όταν κοιτάζα απλώς το όργανό μου στον καθρέφτη, αυτό σηκωνόταν και σκληραίνει γρήγορα. Λιγότερο ευχάριστο ήταν το γεγονός ότι δεν

μπορούσα να κάνω ντους με τα αγόρια στο σχολείο χωρίς να έχω αμέσως ένα πολύ φανερό ερεθισμό, πράγμα που ήταν τρομερά ενόχλητικό. (Ποτέ μου δεν ένοιωσα τον παραμικρό πειρασμό να δοκιμάσω το ομοφυλοφιλικό σεξ.)

Όσοσο, ήταν φανερό ότι είχε έρθει ο καιρός να ριχτώ στο ετεροφυλοφιλικό σεξ. Στην πόλη μου, οι πόρνες ήταν πολύ «φτηνές» και αν υπήρχε καμμία «ανωτέρου επιπέδου» δεν το έμαθα ποτέ. Έτσι, έπρεπε να συνεχίσω με το χέρι μου ώσπου ξαφνικά και απροσδόκητα, το πρόβλημά μου λύθηκε.

Στο κολέγιο μου υπήρχε μια αληθινά εντυπωσιακή κοκκινομάλλα που διδασκε φυσική. Πιάναμε την κουβεντα και σύντομα αρχίσαμε να μιλάμε για το συναρπαστικό ζήτημα του σεξ, για το οποίο έδειχνε τόσο ενδιαφέρον όσο κι εγώ. Δεν ήταν πρωταρτα βέβαια και λάτρευε την

- Περιμένε, εντάξει είναι έτσι αλλά άργα ώστε να το απολαύσουμε καλύτερα.

Και ενώ προφίρε αυτές τις λέξεις, η μικρή Μάρτα, η εφηβή που ήταν πιο έμπειρη από τον άντρα, τον βοηθούσε κατευθύνοντας τον προς το εσωτερικό του κορμιού της με τα επιδέξια δαχτυλάκια της.

- Πόσο ωραίο και μακρύ είναι! Μου δίνει τέτοια ευχαρίστηση θα μου άρεσε να μείνω έτσι για πάντα, πάνω σε αυτό το κρεβάτι... μουρμουρίζει η νεαρή.

- Θέλω να σου δώσω ένα φύλλο.

Το αγόρι στεκόταν ακίνητο τώρα αφημένο στην ευχαρίστηση να βυθίζεται και να χάνεται στο κορμί της.

- Είναι ωραίο να είμαι μέσα σου.

- Κάνε κάτι, αισθάνομαι να καίω μέσα μου.

- Τι περισσότερο από το να σε αγαπώ.

- Δείξ' το μου λοιπόν. Κούνα' με, αναστάτωσε με

νωρίτερα. Στην πραγματικότητα δεν είχε φτάσει ακόμη η στιγμή.

Τα νεύρα του, κάθε κύτταρό του ήταν συγκεντρωμένο στην

επιθυμία να την κάνει να απολαύσει και το μωώδες νεανικό κορμί του που χιρόταν αυτή την επαφή εμοιάζε ανεξάντηλο.

- Φράνκο, έχω μια να... Φράνκο.

Το αγόρι δεν απάντησε γιατί ακριβώς εκείνη τη στιγμή ο χρωματός των αισθήσεών του κυλούσε μέσα της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο

41

Εμείναν για πολύ ώρα ασπασμένοι, ξαπλωμένοι πάνω στο στρογγύλο κρεβάτι με το στρώμα από άχυρο.

- Πρέπει να σε γατώρα, είναι αργά, τού είπε σε μία στιγμή.

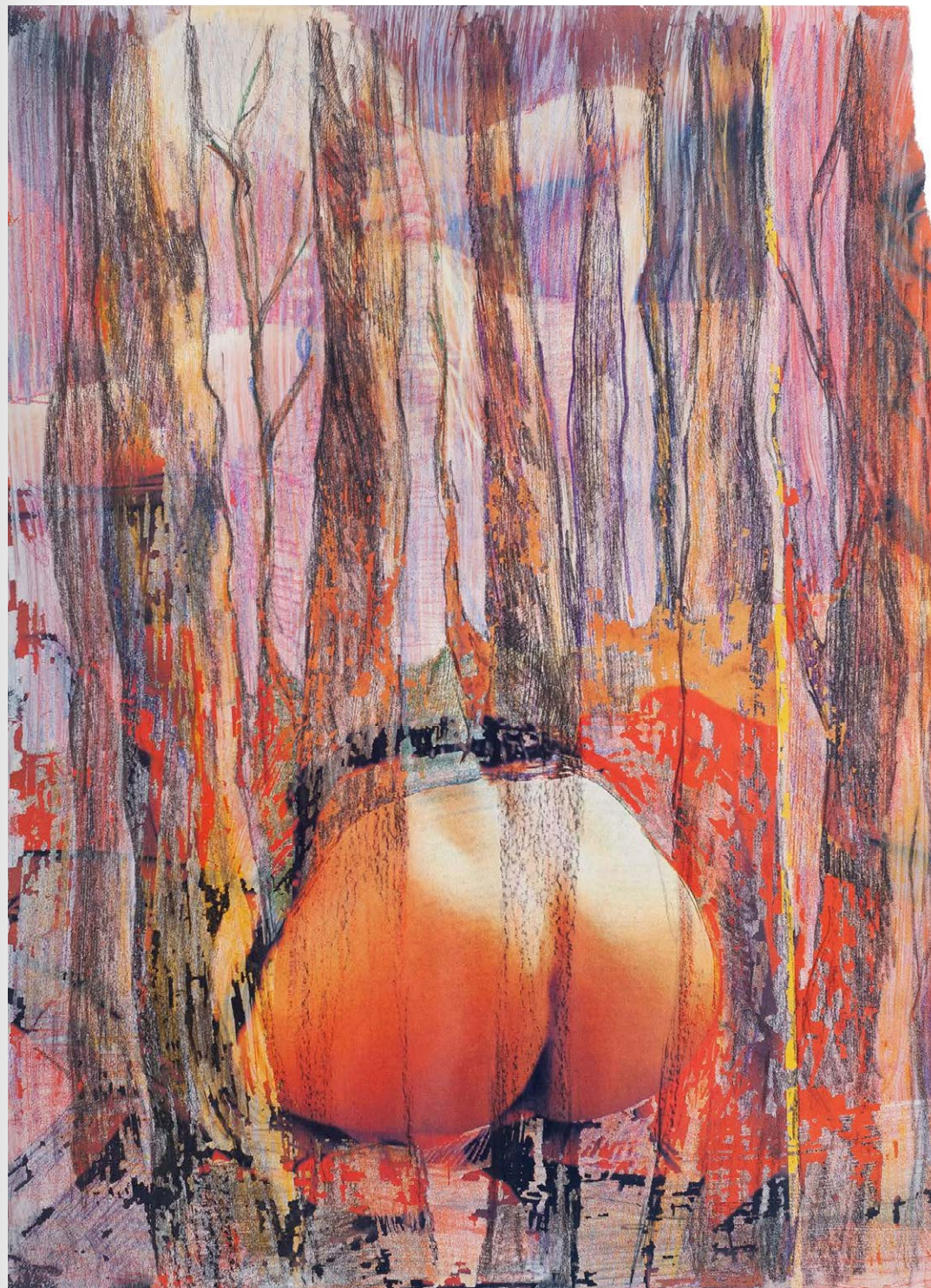
- Θα σε συνδέσω.

Όπως θέλεις, αλλά σε κάναμε γρήγορα.

Η Μάρτα σπρώχθηκε και με το κούνη αδύναμο φώς άρχισε να χάνει για τα ρούχα της. Δεν ήταν εύκολη δουλειά γιατί τα αλιπακια τους είχαν χαθεί πίσω από ένα άδριο μπουύλο και το ρουτίεν της μαζί με το πουλόβερ του Φράνκο είχαν τρυπώσει κάτω ακριβώς από το κρεβάτι.

- Πότε θα ξαναβρούμε; τη ρώτησε.

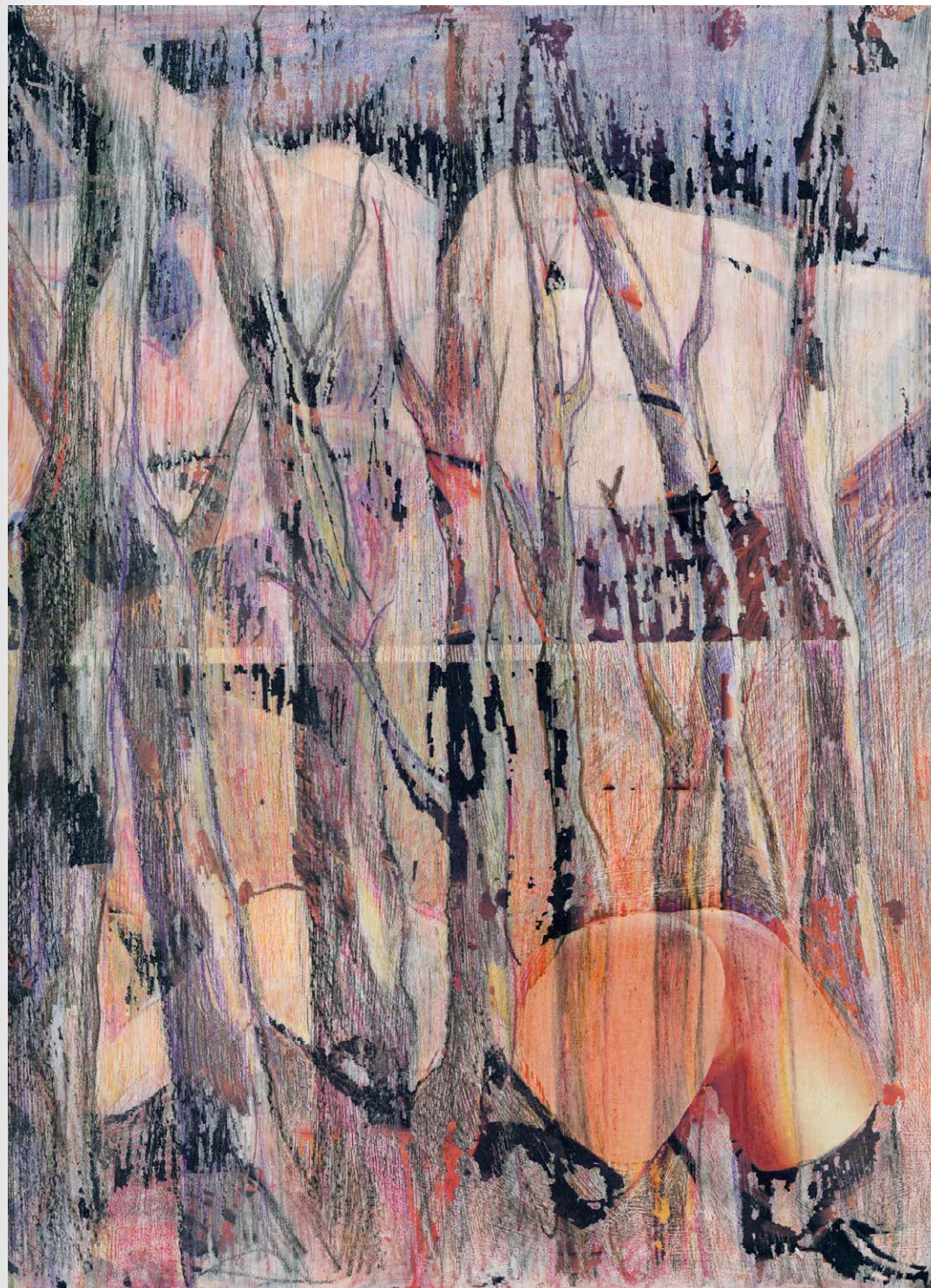

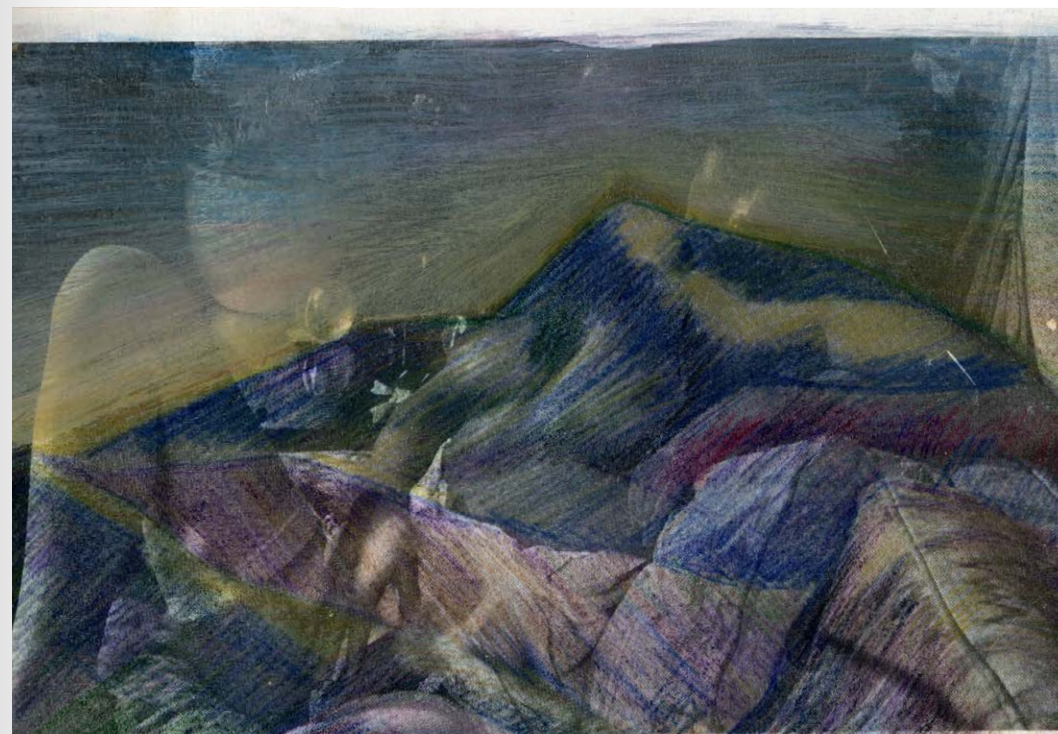
– Ε τι στο καλό λείει, και ποτέ πήγες σου στο με Εοκρίωδους.
– Το περασμένο καλοκαίρι πήγαμε με σκηνές στο Βόρειο Πάλο. Έκανε λίγο κρύο αλλά διασκεδάσαμε αρκετά.
– Άς το καλό. Και τι λείει το τραγουδάκι σου.
– Είναι ένα τραγουδί για παιδιά που λείει περιπού. Κοιμήσου, Κοιμήσου γλυκό μου μωρό. Επεσε το βράδυ και δεν έχει τίποτε άλλο να κάνεις. Κοιμήσου και αφού θα έχεις καλά αποκοιμηθεί οι γονείς σου θα κάνουν έρωτα για εξή μήνες.
– Τρελλάθηκες μου φαίνεται. είπε η κοπελίτσα. Και με το χέρι της τούφτιαχνε ένα ατίθασο τσουλιαφι πουπεφτε στο μέτωπό του. Ο Φρανκ λίγα βιάστικα αλλά με αγάπη την εγδυνε.
– Πήρε το σουτιέν που έμοιαζε παιδικό και μυρίζε τάλκ. Το μύρισε και το πέταξε στο πλάι, μετά πέρασε τα χέρια του κάτω από τη μέση της. Τώρα το μικρό ολιπακι έμοιαζε να προκαλεί λέγοντας: βγάλε με, βγάλε με.
– Φρανκ, τι γλυκός που είσαι. Γιατί δεν με πλησίαζες τόσο καιρό.
– Πάψε γιατί θα σε πνίξω. Εγώ δεν σε πλησίαζα, είπε κείνος ενώ σταμάτησε για δύο λεπτά να την γδύνει.
– Ελα, άς μη μιλάμε άλλο, άς κάνουμε έρωτα. είσαι τόσο.
– Απο το κορμι του νεαρού εβγαίνε μια μπουρούδια γλυκιά και μια αίσθηση θερμότητας και υγείας, μια ζωντανία που σ' εσπράχνε στην σεξουαλική επαφή και στον αγνό έρωτα χωρίς κατώτερότητες. Η κοπελίτσα ήταν εκεί, ανοιχτή σαν όστρακο της θάλασσας έτοιμο να προσφέρει το μαργαριτάρι του στον

εραστή που θα φτανε μέχρι το βάθος.
– Όλο πιά βαθιά και ελοπισχάτω όπως το ζητούσε η διψασμένη φύση της μετά από αυτή την κουραστική ημέρα που είχε ερεθιστεί με χίλια δύο κεντριάματα και που ποτέ δεν κατορθώσε να φτάσει στον οργασμό, την ευχαρίστηση, την πλήρη εγκατάλειψη.
– Πρώτα απ' όλα οι επαφές με το ωραίο κορμι της Σουλβίας που είχε φτάσει στην ηδονή με τη βοήθεια της Μάρτας, έπειτα αυτή η επιτακτική ανάγκη να κάνει έρωτα την είχε ανάγκασει να καθήσει ερεθισμένη σε κείνη τη γωνία. Αλλά ο ηδονοβλεψίας χυδαίος και επιθετικός την είχε τρομοκρατήσει και την είχε κάνει να φύγει τρεχοντας ξαναφέροντας την απότομα στην καθημερινή πραγματικότητα. Αλλά δεν ήταν τί στιγμή να σκέφτεται θλιβερά πράγματα. Είχε επιτέλους στην αγκαλιά της ένα ωραίο αγόρι που την αγαπούσε και οι δύο τους ήταν αναμένοι αλλά άπειροι και τα πιο ξανμένα σημεία των κορμιών τους αγγίζονταν αλλά χωρίς να κατορθώνουν τίποτα.
– Η Μάρτα ξαπλωμένη σ' εκείνο το παράξενο κρεβάτι παρατηρούσε τον σφιχτό και μακρύ αντρισμό του Φρανκ να αιωρείται και να ακουμπάει πότε στο ένα της μπουτί και πότε στην ήβη της αλλά πότε σε τέτοια θέση που να μπορεί να μπει στο βάθος του κορμιού της.
– Είμαι τόσο νευρικός και αναμμένος, δεν ξέρω τι μ' έπιασε... της είπε.
– Ηρεμήσε, μη βιάζεσαι!
– Είναι σαν να φοβάμαι πώς θα μού φύγεις από το ένα επτό στο άλλο.

αυτόν παρά από έναν άντρα που έχει κάνει περιτομή.

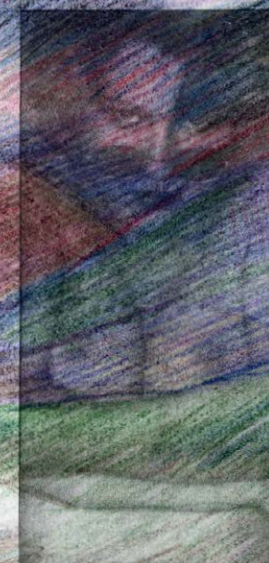
– Ο Τώνη μ' έβλεπε να κάνω κλύσμα πριν από την πρωκτική συνουσία. Είναι ασυνήθιστη αυτή η μέθοδος.

Μ.Σ. - ΑΘΗΝΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Αμφιβάλλω αν το όργανο του Τώνη έχει φτάσει ως τη μήτρα σου. Ίσως όμως να έχει αγγίξει τον τραχηλό και γι αυτό σου δίνει μια παράξενη αίσθηση. Αν είναι, σί αλήθεια, τόσο ανεπτυγμένος, συνιστώ να μην προσπαθήσει να βάλει στο το όργανο μέσα σου. Ο πόνος που θα προκαλέσει δεν θα σ' αποζημιώσει για την ηδονή που σου δίνει.

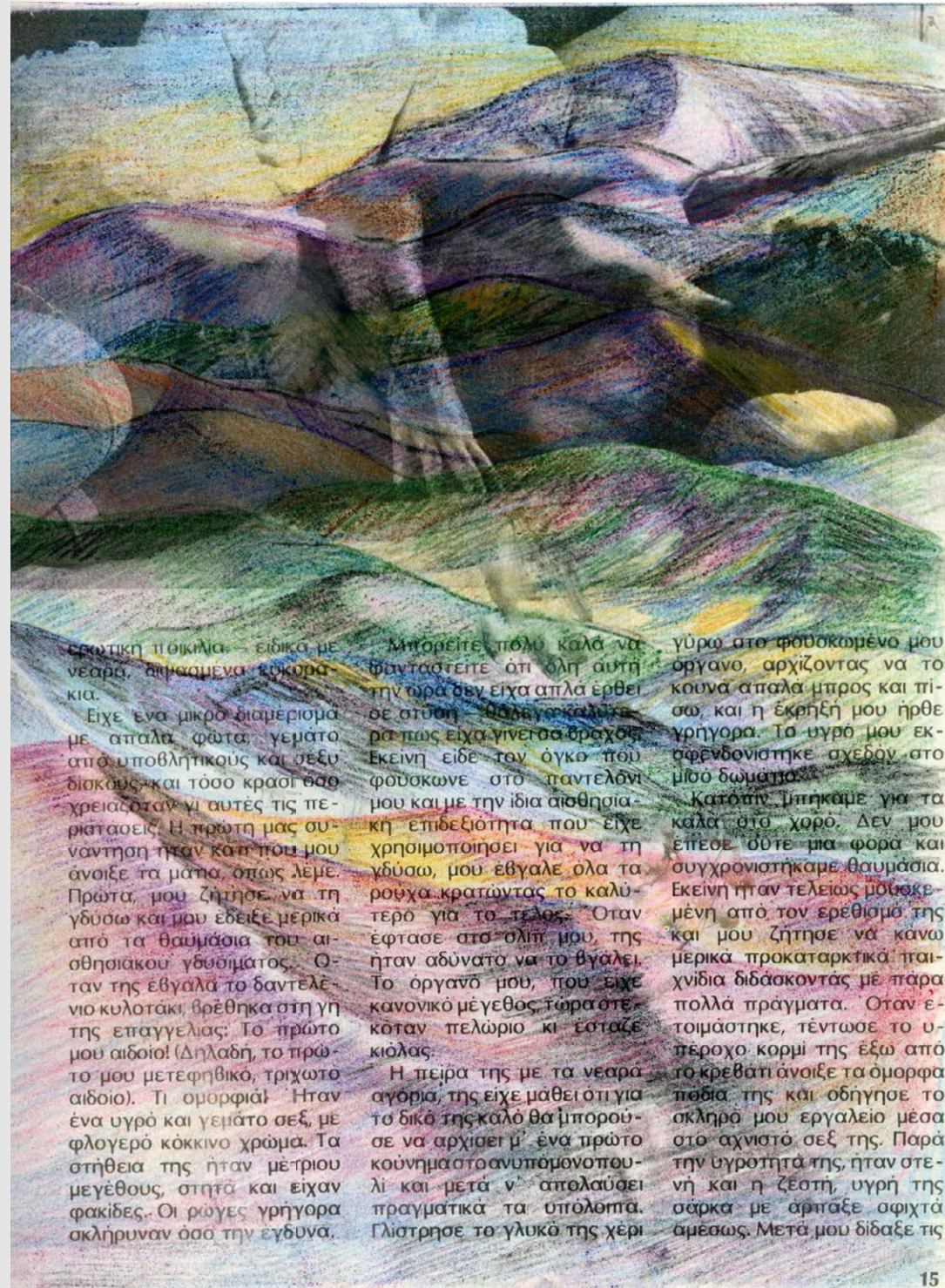
Φαίνεται ότι ένα μεγάλο ποσοστό γυναικών που παθαίνουν καρκίνο της μήτρας,

είναι παντρεμένες με άντρες που δεν έχουν κάνει περιτομή. Αλλά το πρόβλημα δεν είναι των ανδρών δεν έχουν κάνει περιτομή αλλά ότι οι άντρες με περιτομή συνηθίζουν να είναι πιο καθαροί. Κι όμως ένας άντρας χωρίς περιτομή, το μόνο που έχει να κάνει είναι να απωραξει πίσω το δέρμα και να πλυνει καλά το όργανό του προτού εισχωρήσει μέσα στη γυναίκα.

Το κλύσμα είναι κάτι κοινό ανάμεσα σε άτομα που συνηθίζουν το πρωκτικό σεξ. Θα συνιστούσα, ωστόσο, να χρησιμοποιήσεις κλύσμα μόνον όταν ο πρωκτός σου δεν είναι καθαρός. Πάρα πολλά κλύσματα μπορούν να προκαλέσουν χαλάρωση στους μύες του πρωκτού – και ποιος το θέλει κάτι τέτοιο;

ερωτική ποικιλία – ειδικά με νεαρά, αφραμένα κορμάρικια.

Είχε ένα μικρό διαμερίσμα με απαλά φώτα, γεμάτο από υποβλητικούς και σεξυδισκούς και τόσο κρασί όσο χρειαζόταν γι αυτές τις περιπτώσεις. Η πρώτη μας συνάντηση ήταν κάτι που μου άνοιξε τα μάτια, όπως λέμε. Πρώτα μου ζήτησε να τη γδύσω και μου έδειξε μερικά από τα θαυμάσια του αισθησιακού γδυσίματος. Όταν της εβγάλα το δαντελένιο κυλοτάκι βρέθηκα στη γη της επαγγελίας. Το πρώτο μου μετεφηβικό, τριχωτό αιδούιο. Τι ομορφιά! Ήταν ένα υγρό και γεμάτο σεξ, με φλογερό κόκκινο χρώμα. Τα στήθια της ήταν μέτριου μεγέθους, στήττα και είχαν φακίδες. Οι ρώγες γρήγορα σκλήρυναν όσο την εγδύνα.

Μπορείτε πολύ καλά να φανταστείτε ότι όλη αυτή την ώρα δεν είχα απλά έρθει σε σύση. Ο άλλος κάλυπταρα πως είχα γίνει σα βράχος. Εκείνη είδε τον όγκο που φύσκωνε στο παντελόνι μου και με την ίδια αισθησιακή επιδεξιότητα που είχε χρησιμοποιήσει για να τη γδύσω, μου έβγαλε όλα τα ρούχα κρατώντας το καλύτερο για το τέλος. Όταν έφτασε στο στήθι μου της ήταν αδύνατο να το βγάλει. Το όργανό μου, που είχε κανονικό μέγεθος, ταραστέκοταν πελώριο κι έσταζε κιόλας.

Η πείρα της με τα νεαρά αγόρια της είχε μάθει ότι για το δικό της καλό θα μπορούσε να αρχίσει μ' ένα πρώτο κούνημα στο ανυπόμονο πουλί και μετά ν' απολαύσει πραγματικά τα υπόλοιπα. Γλίστρησε το γλυκό της χέρι

γύρω στο φύσκωμένο μου όργανο, αρχίζοντας να το κουνά απαλά μπρος και πίσω, και η έκρηξη μου ήρθε γρήγορα. Το υγρό μου εκσφενδονίστηκε σχεδόν στο μισό δωμάτιο.

Κατόπιν ήπνηκαμε για τα καλά στο χορό. Δεν μου έπεσε ούτε μια φορά και συγχρονιστήκαμε θαυμάσια. Εκείνη ήταν τελείως μούσκεμένη από τον ερεθισμό της και μου ζήτησε να κάνω μερικά προκαταρκτικά παιχνίδια διδάσκοντάς με πάρα πολλά πράγματα. Όταν ετοιμάστηκε, τέντωσε το υπέροχο κορμί της έξω από το κρεβάτι άνοιξε τα όμορφα πόδια της και οδήγησε το σκληρό μου εργαλείο μέσα στο αχνιστό σεξ της. Παρά την υγρότητά της, ήταν στενή και η ζεστή, υγρή της σάρκα με αρπάξε σφιχτά αμέσως. Μετά μου διδάξε τις

νει να επιθυμεί, να επιθυμεί,
να επιθυμεί.

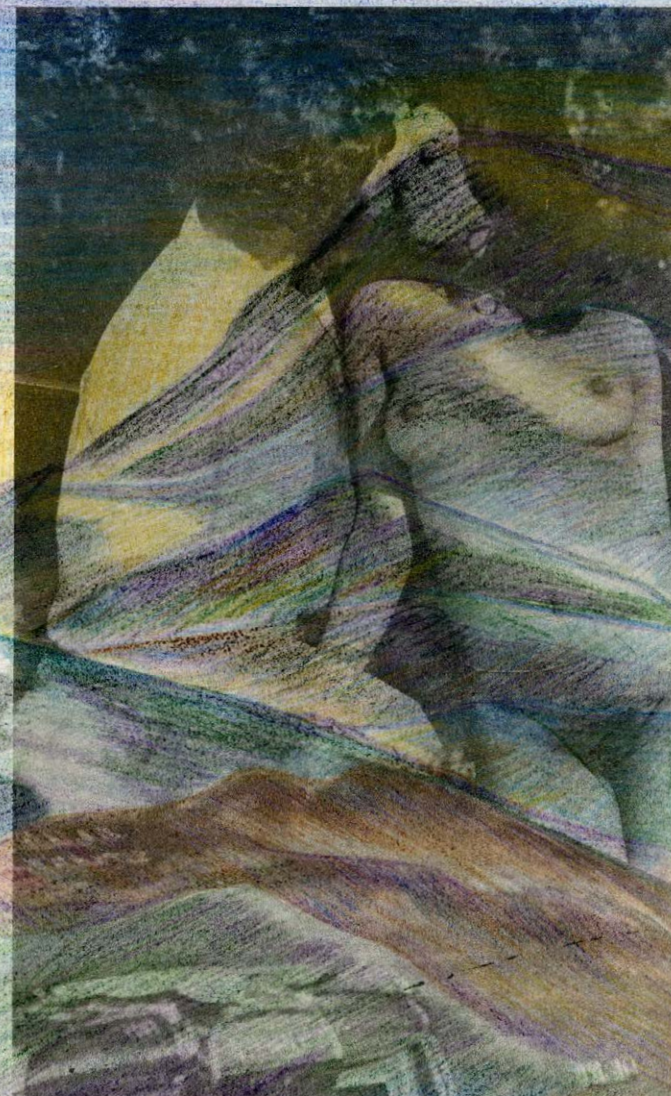
Της ξαναδιάβασα την ιστορία. Και μετά άρχισα να της λέω την επόμενη.

Κατά τη μακρά αυτή ερωτική διαδικασία, μουρμουρίζα:

– Είναι η σειρά μου.

– Μα αυτή ήταν τόσο ευτυχισμένη μ' εκείνο το μεγάλο, χοντρό πράγμα που έγλειφε η γλώσσα της, που δεν μπορούσε να το αφήσει. Είχε ανατραφεί σ' ένα αυστηρό σπίτι, πράγμα που σημαίνει να μη μιλάς ποτέ για τις σωματικές λειτουργίες, όχι λόγια, όχι εικόνες, όχι ενημέρωση. Ζούσε με τα όμορφα όνειρα και τις πονηρές φαντασιώσεις που μπορεί να δημιουργήσει ένα τρυφερό μυαλούδακι μέσα στη μυστικότητα του δωματίου του. Όταν επιτέλους, μπόρεσε να απαιτήσει τα δικαιώματά της στην κρεβατοκάμαρά της, το δικό της αρσενικό κορμί, αποφάσισε να θάλει τέλος στην εφηβεία της με μια απόλυτη και μόνοναμική σχέση. Αυτά που διαθέτω εγώ μπορεί να μην είναι διαφορετικά από εκείνα που έχουν εκατομμύρια άντρες. Αλλά γι αυτήν, στην ασφάλεια του γάμου της, στην οικειότητα της κρεβατοκάμαράς της, είμαι ο Πρίαπος, που μπορεί να τον πάρει με τους πιο ηδονικούς τρόπους, να τον φιλήσει και να τον χαιδέψει, να τον υγράνει, να τον γλειφεί, ένα ραβδί γευστικότητας γλυκίσματος – αλλά πολύ καλύτερο από γλυκό. Με τα χείλια της, συχνά προσπαθεί να κάνει μασάζ στον κορμό, τόσο πολύ αποζητά τη γεύση του.

Του δίνει διάφορες ονομασίες. Χρησιμοποιεί τις λέξεις που ήταν απαγορευμένες

στα χρόνια της αθωότητάς της. Ανάμεσα στα φίλια που του δίνει του λέει διάφορα λογάκια. Κατόπιν θα λικνίσει τα ευαίσθητα μπαλάκια στη γλώσσα της ενώ τα δαχτυλά της – μόνο οι άκρες των δαχτύλων της – θα τριψουν

την απαλή επιδερμίδα πάνω στα σκληρά πλευρά. Και πιο πολύ ακόμα. Ωσπου να νοιώσει πως είμαι έτοιμος να φτάσω και μετά... μετά δεν υπάρχει τίποτα. Είμαι ερεθισμένος ακόμη και περιμένω να καταπαύσουν οι παλμοί.

Επόμενες σελίδες:
Ελένη Μπαγάκη, «Something like a poem, a nude, and flowers in a vase»
Απόψεις εγκατάστασης, ΕΜΣΤ, 2023
Φωτογραφίες: Studio Vaharidis

Next pages:
Eleni Bagaki, "Something like a poem, a nude, and flowers in a vase"
Installation views, EMST, 2023
Photos: Studio Vaharidis

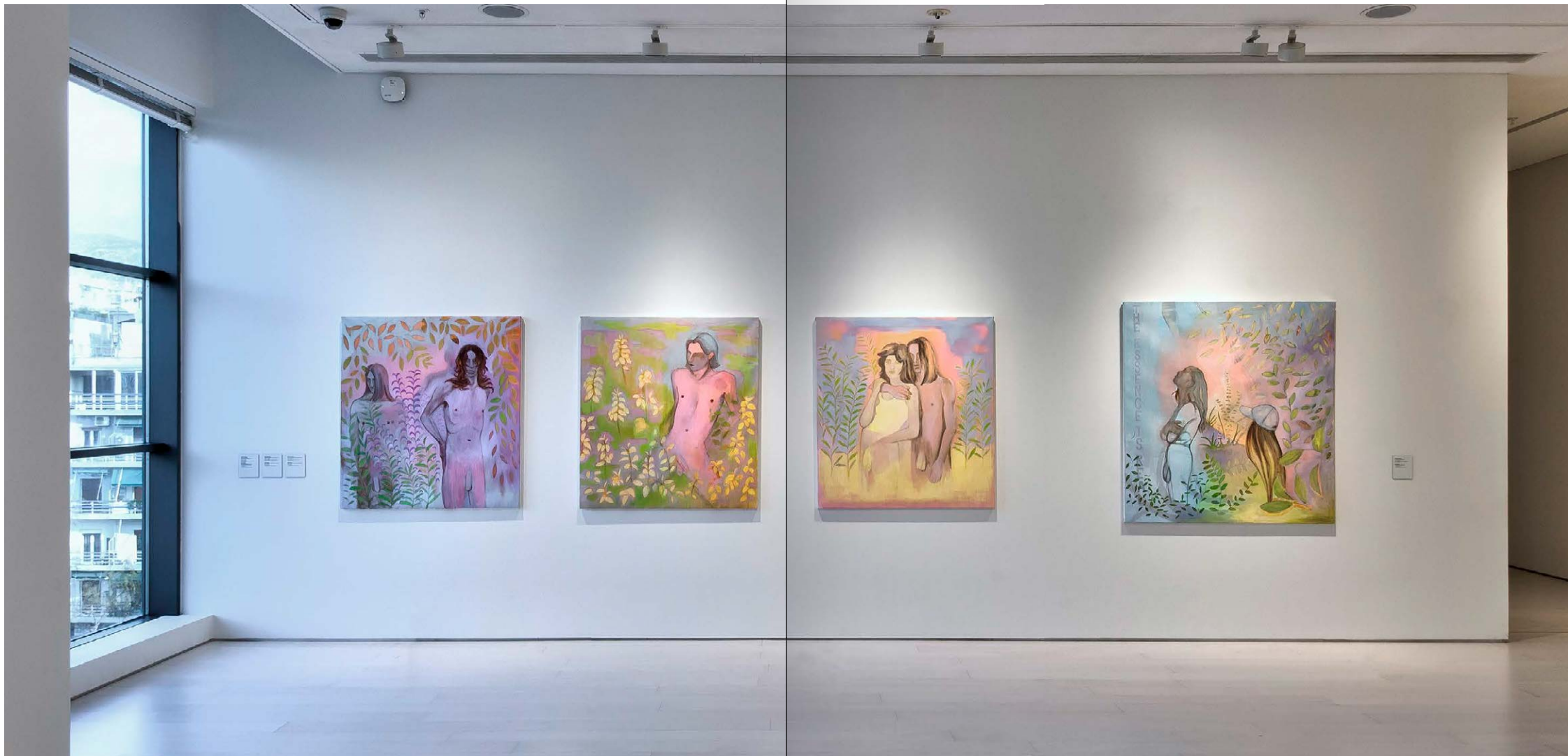

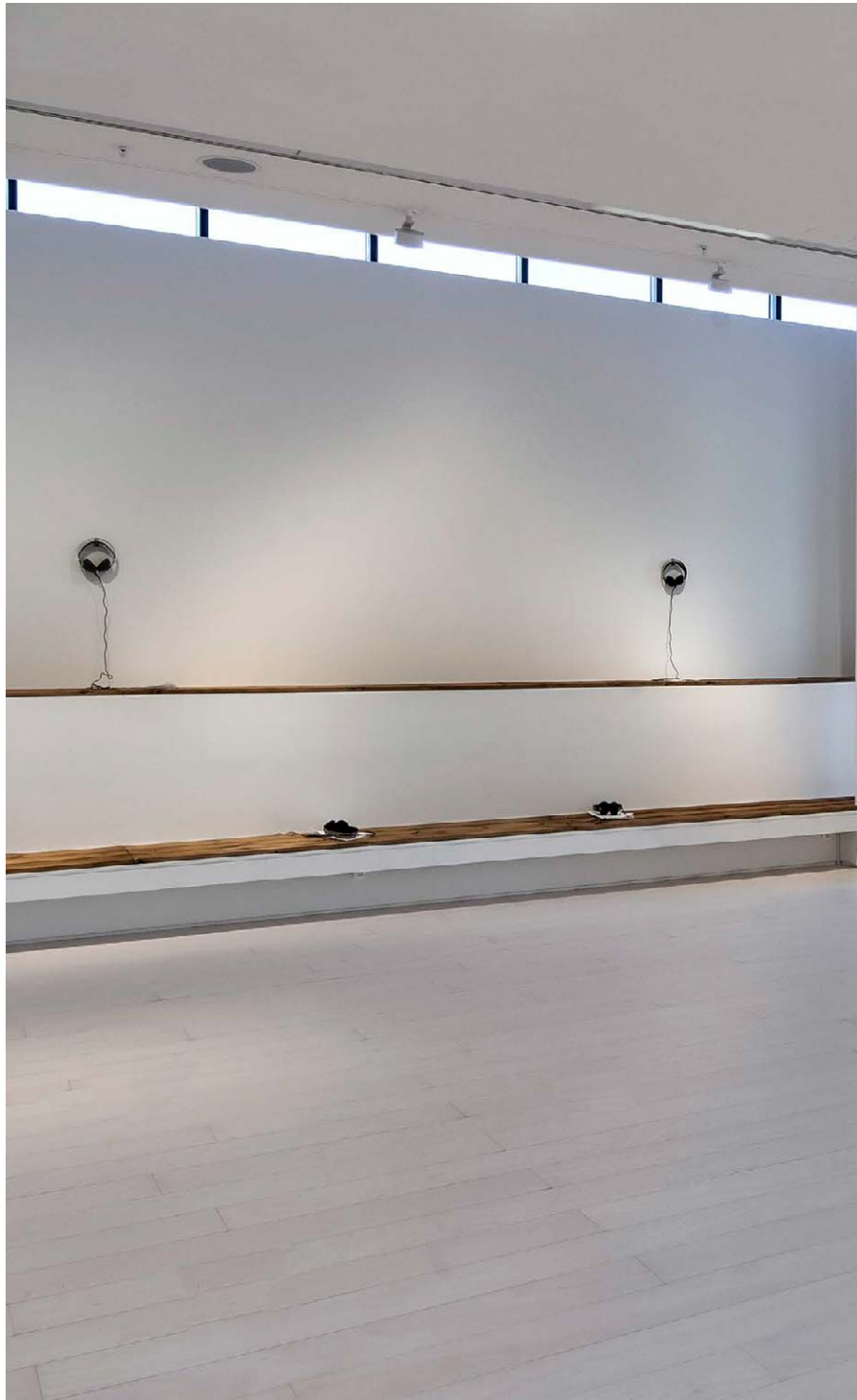

Η Ελένη Μπαγάκη (Χανιά, 1979) είναι καλλιτέχνης και συγγραφέας με έδρα την Αθήνα. Είναι κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου MA Fine Arts από το Central Saint Martins, Πανεπιστήμιο Τεχνών του Λονδίνου (UAL). Αντλώντας έμπνευση από φεμινιστικές προσεγγίσεις, στο έργο της εξερευνά την αυτοβιογραφία και τη σχέση της με τη μυθοπλασία μέσα από κείμενα, βίντεο, ήχο, ζωγραφική και γλυπτική. Έχει συμμετάσχει σε εκθέσεις και σε προγράμματα φιλοξενίας καλλιτεχνών διεθνώς: Hordaland Kunstcenter, Μπέργκεν (2020)· Fogo Island Arts, Νησί Φόγκο (2019)· Iaspis, Στοκχόλμη (2018–2019)· Ριβό, Σάο Πάολο (2018)· και του Kantor Foundation, Κρακοβία (2017). Οι ατομικές της εκθέσεις περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων: «She left, she left again, she left once more», (Άγιος Ρόκκος, Χανιά, 2022), «Reclining Artist, the Artist is reclining» (Γκαλερί Ελένη Κορωναίου, 2021), «Falling into whispers and kisses», (Chauffer Gallery, Σύδνεϊ, 2021), «A book, a film, and a soundtrack» (Radio Athènes, Αθήνα, 2018), «The importance of reading, writing, and exfoliating» (Palette Terre, Παρίσι, 2018), «Economy Class» (Signal, Μάλμο, 2016–2017)· «Now You See Me, Oh Now You Don't» (New Studio, Λονδίνο, 2015–2016). Έχει εκδώσει μεταξύ άλλων τα βιβλία *Butter and Cracker, dolce*, 2022, *She left. She left again. She left once more*, 2022, *No script*, 2017, *Look for love and find a log instead*, Tadeusz Kantor Foundation, 2017.

Eleni Bagaki (Chania, Crete, 1979) is an artist and writer based in Athens. She holds an MA in Fine Arts from Central Saint Martins, University of the Arts, London. Drawing inspiration from feminist approaches, she uses her work to explore autobiography and its relationship to fiction through texts, videos, sound, painting, and sculpture. She has taken part in exhibitions and artist residency programmes internationally: Hordaland Kunstcenter, Bergen (2020), Fogo Island Arts, Fogo Island (2019), Iaspis, Stockholm (2018–2019), Rivô, Sao Paolo (2018), and the Kantor Foundation, Krakow (2017). Her solo exhibitions include, indicatively: “She left, she left again, she left once more”, (Aghios Rokkos, Chania), “Reclining Artist, the Artist is reclining” (Eleni Koroneou Gallery, 2021), “Falling into whispers and kisses”, (Chauffer Gallery, Sydney, 2021), “A book, a film, and a soundtrack” (Radio Athènes, Athens, 2018), “The importance of reading, writing, and exfoliating” (Palette Terre, Paris, 2018), “Economy Class” (Signal, Malmo, 2016–2017), and “Now You See Me, Oh Now You Don't” (New Studio, London, 2015–2016). Some of her published books are *Butter and Cracker, dolce*, 2022, *She left. She left again. She left once more*, 2021, *No script*, 2017, and *Look for love and find a log instead*, Tadeusz Kantor Foundation, 2017.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
POEMS FOR HIM

Poems for Him, 2016–2022
[Ποιήματα για εκείνον]
32 ποιήματα σε σελίδες A4

Όταν με γαμάς
σε σκέφτομαι
να γαμάς μια άλλη

Φέρνω κοντά τα πέλματά μου
Και τα γόνατά μου δεν ενώνονται ποτέ

Το αιδού είναι το μέρος που
συναντιόμαστε
θέλεις να συναντηθούμε;

Αυτό είναι το δάχτυλό μου
Δεν μπορεί να σταματήσει να δείχνει
πράγματα

Αυτό είναι το πρόσωπό μου
Έχω τέσσερα σημάδια στα μάγουλά μου
Δύο σε κάθε πλευρά
«Η συμμετρία είναι πολύ σημαντική»
μου είχαν πει κάποτε

Αυτό είναι το μπράτσο μου
Αντέγραψα το τατουάζ από τη WELCOME
WELCOME στο Λονδίνο
Ανήκει σ' έναν γάλλο ναύτη που ζούσε
το 1830
Το έκανα στο Μόντρεαλ το 2009
Δεν είμαι ναύτης αλλά μ' αρέσει να
ταξιδεύω
Οι δαγκωματιές έγιναν από έναν άνδρα
με στραβό δόντια
Το ίντερνετ λέει πως «οι δαγκωματιές
είναι ερωτικά σημειώματα γραμμένα στη
σάρκα»
Εγώ λέω πως «έχω καινούργια δόντια
και κανέναν να δαγκώσω»

Αυτό είναι ένα πόδι
Δεν νιώθω τίποτα γι' αυτό το πόδι πια

Είχε κι άλλα μέλη στο σώμα του
Δεν ήταν μόνο ένα πόδι

Τα δάκρυά έκανον τον πούτσο του σκληρό

Τα νύχια μου
Όταν τα τρώω τα κρύβω
Σήμερα βρήκα δύο στην τσέπη μου

Το στόμα μου ήταν η πουτάνα του

Στην κρεβατοκάμαρά μου
θα πρέπει να είναι πολύ σκληρό να
είσαι εσύ

«Θέλω να με πληγώσεις με κάθε δυνατά
τρόπο»
Τι χαζομάρες

Όλο ρίχνω πράγματα
Σήμερα έριξα την κούπα μου
Αργότερα έριξα και το κουτάλι μου

Δεν έκλαψα για μια εβδομάδα

Φορούσε 47 νούμερο παπούτσι

Το χέρι του πάνω στο χέρι μου
μα τι σύμπτωση
ήταν

Γεια! Ήρθα για να σε πληγώσω

Ήταν νέος
Το δερμάτινό του τζάκετ ήταν παλιό
Χρησιμοποιούσε γλώσσες άλλων γυναικών
για να καθαρίσει το πάτωμά του

Σταμάτησε να σηκώνει το τηλέφωνό του

Είπε ότι του άρεσα
Αυτός ποτέ δεν μίλησε γι' αγάπη
Εγώ μίλησα

Έβγαλε τους λεκέδες από το καπέλο
μου με σόδα και νερό
Δεν ήταν μια χειρονομία αγάπης
Δεν ήταν παρά μια βρωμιά

Του έγινε συνήθεια να μ' απορρίπτει
Μου

Έφτασε στο όριο των φιλιών του

Φόρεσε τα μαύρα δερμάτινα
παπούτσια του
Ήξερε πως να με καβλώνει

Ποτέ δεν μ' άφηνε να βλέπω

Ήπιε ένα φλιτζάνι χαμομήλι
βέβαια το κάτουρό του πάλι είχε γεύση
κάτουρου

Είχε ένα ραγισμένο χέρι
σίγουρα προτιμότερο από μια ραγισμένη
καρδιά

Αυτός ζήτησε πίπα
Εγώ απείτησα δεν μίλησα γι' αγάπη

Αυτός ήρθε
δεν έμεινε

Για τα γενεθλιά του πήδηξα κάποιον άλλο

Ένα γράμμα μίσους

μια
Μια συναρπαστική ράγα

APPENDIX
POEMS FOR HIM

Poems for Him, 2016–2022
32 poems on A4 pages

When you fuck me
I think of you
fucking someone else

When I bring my feet together
my knees never meet

Vagina is the place where we meet
do you want to meet?

This is my finger
It cannot stop pointing at things

This is my face
There are four spots on my cheeks
Two on each side
“Symmetry is very important”
once I was told

This is my arm
The tattoo was taken from WELCOME
COLLECTOR in London
It belonged to a French sailor from
the 1830s
I had it done in Montreal in 2009
I am not a sailor but I like to travel
The bite marks are made by a man with
crooked teeth
The internet says “bite marks are love
notes written in flesh”
I say “I have new teeth and nobody
to bite”

This is a leg
I have no feelings for this leg anymore

He also had other body parts
He wasn't just a leg

Tears made his dick hard

My nails
When I bite them I hide them
Today I found two in my pocket

My mouth was his whore

In my bedroom
it must be hard to be you

“I want you to hurt me in every
possible way”
what a silly thing to say

I keep dropping things
today I dropped my mug
later I dropped my spoon too

I didn't cry for a week

His shoe size was 47

His hand on my hand
what a coincidence
was

Hi! I am here to hurt you

He was young
His leather jacket was old

He used other women's tongues to wipe
the floor

He stopped picking up the phone
He said he liked me
He never said he loved me
I I I him

He removed the stains from my cap with
soda and water
it wasn't a gesture of love
it was just dirty

He rejecting me became his habit
my
a

He reached his kissing limit

He put his black leather shoes on
He knew how to turn me on

He never let me watch

He had a cup of chamomile
his piss tasted like piss though

He had a broken arm
certainly better than a broken heart

He demanded blowjob
I demanded said nothing about love

He came
he didn't stay

For his birthday I fucked somebody else

A hate letter

a
A fascinating nipple

ΛΙΣΤΑ ΕΡΓΩΝ

*Man Under the Sky
(he Imagined his Life
Naked)*, 2023
Λάδι σε καμβά
230 x 200 εκ.
Ευγενική παραχώρηση
της Γκαλερί Ελένη
Κορωνοπού και της
καλλιτέχνης

*Kiss (he Was not
One but Two)*, 2022
Λάδι σε καμβά
120 x 130 εκ.
Ευγενική παραχώρηση
της Γκαλερί Ελένη
Κορωνοπού και της
καλλιτέχνης

*Man with Long Hair (the
Wind Has Ceased)*, 2022
Λάδι σε καμβά
120 x 130 εκ.
Ευγενική παραχώρηση
της Γκαλερί Ελένη
Κορωνοπού και της
καλλιτέχνης

*Man with Flowers
(he Confessed)*, 2022
Λάδι σε καμβά
120 x 130 εκ.
Ευγενική παραχώρηση
της Γκαλερί Ελένη
Κορωνοπού και της
καλλιτέχνης

The Essence is Real, 2022
Λάδι σε καμβά
140 x 150 εκ.
Ευγενική παραχώρηση
της Γκαλερί Ελένη
Κορωνοπού και της
καλλιτέχνης

*They Rested on the
Other Side (they Liked
the Truth)*, 2022
Λάδι σε καμβά
150 x 140 εκ.
Ευγενική παραχώρηση
της Γκαλερί Ελένη
Κορωνοπού και της
καλλιτέχνης

Gesso Primer, 2022
Λάδι και ακρυλικό
σε καμβά
45 x 50 εκ.
Ευγενική παραχώρηση
της Γκαλερί Ελένη
Κορωνοπού και της
καλλιτέχνης

Coca-Cola, 2022
Λάδι και σε ακρυλικό
σε καμβά
40 x 45 εκ.
Ευγενική παραχώρηση
της Γκαλερί Ελένη
Κορωνοπού και της
καλλιτέχνης

Nike Socks, 2022
Λάδι και ακρυλικό
σε καμβά
45 x 50 εκ.
Ευγενική παραχώρηση
της Γκαλερί Ελένη
Κορωνοπού και της
καλλιτέχνης

The Book Reader, 2022
Λάδι σε καμβά
50 x 60 εκ.
Ευγενική παραχώρηση
της Γκαλερί Ελένη
Κορωνοπού και της
καλλιτέχνης

*Poems for Him,
2016-2022*
Εγκατάσταση
Βιβλίο A4, ξύλο
Ηχητική εγκατάσταση

ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ,
ΠΑΡΑΓΩΓΗ
Anna Vs June

ΜΙΞΗ
Νίκος Τριανταφύλλου
he came, 1:16
he said he liked me, 2:11
in my bedroom, 1:02
he never let me watch,
2:23
Ευγενική παραχώρηση
της Γκαλερί Ελένη
Κορωνοπού και της
καλλιτέχνης

Me-You, 2021
(16 σχέδια)
Χρωματιστά μελάνια
σε σελίδες περιοδικών
19,5 x 25,5 εκ. έκαστο
Ευγενική παραχώρηση
της Γκαλερί Ελένη
Κορωνοπού και της
καλλιτέχνης

Sylvia, 2021

Mr. X, 2021

Aleko, 2021

Daniela, 2021

Jane, 2021

Tzouli, 2021

Massimo, 2021

Franco, 2021

Carol, 2021

Marta, 2021

Angela, 2021

Tony, 2021

Mia, 2021

Lorenzo, 2021

Roza, 2021

Michelle, 2021

*Poems for Him,
2016-2022*
Βιβλίο με 32 ποιήματα

LIST OF WORKS

*Man Under the Sky
(he Imagined his Life
Naked)*, 2023
Oil on canvas
230 x 200 cm
Courtesy Eleni Koroneou
Gallery and the artist

*Kiss (he Was not
One but Two)*, 2022
Oil on canvas
120 x 130 cm
Courtesy Eleni Koroneou
Gallery and the artist

*Man with Long Hair (the
Wind Has Ceased)*, 2022
Oil on canvas
120 x 130 cm
Courtesy Eleni Koroneou
Gallery and the artist

*Man with Flowers
(he Confessed)*, 2022
Oil on canvas
120 x 130 cm
Courtesy Eleni Koroneou
Gallery and the artist

The Essence is Real, 2022
Oil on canvas
140 x 150 cm
Courtesy Eleni Koroneou
Gallery and the artist

*They Rested on the
Other Side (they Liked
the Truth)*, 2022
Oil on canvas
150 x 140 cm
Courtesy Eleni Koroneou
Gallery and the artist

Gesso Primer, 2022
Oil and acrylic on canvas
45 x 50 cm
Courtesy Eleni Koroneou
Gallery and the artist

Coca-Cola, 2022
Oil and acrylic on canvas
40 x 45 cm
Courtesy Eleni Koroneou
Gallery and the artist

Nike Socks, 2022
Oil and acrylic on canvas
45 x 50 cm
Courtesy Eleni Koroneou
Gallery and the artist

The Book Reader, 2022
Oil on canvas
50 x 60 cm
Courtesy Eleni Koroneou
Gallery and the artist

*Poems for Him,
2016-2022*
Installation
Book A4, wood
Sound installation

MUSIC COMPOSITION,
PRODUCTION
Anna Vs June

MIXING
Nikos Triantafyllou

he came, 1:16
he said he liked me, 2:11
in my bedroom, 1:02
he never let me watch,
2:23
Courtesy Eleni Koroneou
Gallery and the artist

Me-You, 2021
(16 drawings)
Colour pencil on paper
19.5 x 25.5 cm each
Courtesy Eleni Koroneou
Gallery and the artist

Sylvia, 2021

Mr. X, 2021

Aleko, 2021

Daniela, 2021

Jane, 2021

Tzouli, 2021

Massimo, 2021

Franco, 2021

Carol, 2021

Marta, 2021

Angela, 2021

Tony, 2021

Mia, 2021

Lorenzo, 2021

Roza, 2021

Michelle, 2021

*Poems for Him,
2016-2022*
Book with 32 poems

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΜΣΤ

ΕΛΕΝΗ ΜΠΑΓΑΚΗ
SOMETHING LIKE A
POEM, A NUDE, AND
FLOWERS IN A VASE

29.01.23–07.05.2023

Project Room 1

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
Κατερίνα Γρέγου

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΟΥ
Αθηνά Ιωάννου

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
Τίνα Πανδή

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΚΘΕΣΗΣ
Δανάη Γιαμαλάκη

ΠΑΡΑΓΩΓΗ
Δανάη Γιαμαλάκη
Ηρώ Νικολακά

ΔΑΝΕΙΣΜΟΙ ΕΡΓΩΝ
Τίνα Πανδή

ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ
ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΡΓΩΝ
Φωτεινή Αλεξοπούλου

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΡΓΩΝ
MoveArt

ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΗ
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
Μάκης Φάρος
Αντώνης Γκατζουγιάννης

ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ
Anna Vs June

ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΕΡΓΩΝ
Karavias Underwriting
Agency

ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΟΣ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ
Ηλιάννα Σιόργκα

ΚΟΡΝΙΖΕΣ
Περίπλοισιο

ΦΩΤΙΣΜΟΣ
Κώστας Σβάλης
Γρηγόρης Σαμπάνης

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
Κοσσιανή Μπένου

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
Μαρία Τσολάκη
(Media Relations)
Σέργιος Ζολιμάς
(Social Media)
Ηλιάννα Σιόργκα
(Γραφιστικά)

ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ
Γκαλερί Ελένη Κορωνοπούλου

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΣΕΙΡΑΣ
Θεόφιλος Τραμπούλης
Συμβουλος εκδόσεων
ΕΜΣΤ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΤΟΜΟΥ
Τίνα Πανδή

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ
Τίνα Πανδή
Laura Preston

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ
Δάφνη Καψάλη
Αποστόλος Βασιλόπουλος

ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
Έφη Γιαννοπούλου
Andrea Schroth

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ
ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ
Studio Vaharidis

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ
Κώστας Καλογερόπουλος

ΕΜΣΤ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Αγγελής Αντανόπουλος
Πρόεδρος

Γεώργιος Παπαναστασίου
Αντιπρόεδρος

ΜΕΛΗ
Παναγιώτης Βαρελάς
Γεράσιμος Γιαννόπουλος
Μαρία-Μελίτα
Ερμανουήλ
Γεώργιος Λιόντος
Όλγα Μεντζαφού
Κωνσταντίνος Μπούρας
Μιχάλης Σεραντινός

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
Κατερίνα Γρέγου
Καλλιτεχνική
Διευθύντρια

Αθηνά Ιωάννου
Διοικητική-Οικονομική
Διευθύντρια

CONTRIBUTORS

EXHIBITION EMST

ELENI BAGAKI
SOMETHING LIKE A
POEM, A NUDE, AND
FLOWERS IN A VASE

29.01.23–07.05.2023

Project Room 1

ARTISTIC DIRECTION
Katerina Gregos

PROJECT MANAGEMENT
Athina Ioannou

CURATOR
Tina Pandi

EXHIBITION DESIGN
Danae Giamalaki

PRODUCTION
Danae Giamalaki
Iro Nikolakea

LOAN OF WORKS
Tina Pandi

CONSERVATION
Fotini Alexopoulou

ART HANDLING
MoveArt

AUDIOVISUAL
INSTALLATION
Makis Faros
Antonis Gatzougiannis

MUSIC COMPOSITION
Anna Vs June

INSURANCE
Karavias Underwriting
Agency

GRAPHIC DESIGN
Iliana Siarga

FRAMES
Periplesio

LIGHTS
Kostas Svalis
Grigorios Sampanis

COMMUNICATION
MANAGER
Kassiani Benou

COMMUNICATION TEAM
Maria Tsolaki
(Media Relations)
Sergio Zalmas
(Social Media)
Iliana Siarga
(Graphic design)

SPECIAL THANKS
Eleni Koroneou Gallery

EXHIBITION CATALOGUE

SERIES EDITOR
Theophilos Tramboulis
EMST Publications Advisor

EDITOR
Tina Pandi

TEXTS BY
Tina Pandi
Laura Preston

TRANSLATIONS
Daphne Kapsali
Apostolos Vasilopoulos

COPYEDITING
Effi Yannopoulou
Andrea Schroth

PHOTOGRAPHS
Studio Vaharidis

DESIGN
Costas Kalogeropoulos

EMST BOARD

Aggelis Antonopoulos
President

George Papanastasiou
Vice-president

MEMBERS
Constantine Bouras
George Lontos
Maria – Melita Emmanouil
Olga Mentzafou
Michael Sarantinos
Panagiotis Varelas
Yerassimos Yannopoulos

DIRECTION
Katerina Gregos
Artistic Director

Athina Ioannou
Administrative-Financial
Director

ΕΜΣΤ Εθνικό Μουσείο
Σύγχρονης Τέχνης

Το ΕΜΣΤ επιχορηγείται από το
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Με την υποστήριξη

ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

ΕΜΣΤ National Museum
of Contemporary Art Athens

ΕΜΣΤ is funded by the
Hellenic Ministry of Culture and Sports

HELLENIC REPUBLIC
Ministry of Culture and Sports

Supported by

ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

ΕΜΣΤ